

Ulusal sorun ve toplumsal devrim / 2 - H. Fırat

Gerçek devrimciler emekçinin ulusal davasını sosyal davasından koparmazlar.

Bir devrimci için Kürt sorununun çözümü, sosyal muhteva açısından baktığımızda, aşiretçilik, cemaatçilik, tarikatçılık vb. geleneksel ilişkiler içerisindeki Kürt köylüsünün özgür insan, özgür yurttaş haline gelebilmesi demektir aynı zamanda.

Bu ise büyük devrimci demokratik dönüşümleri gerektirir. Özgürlük davası ile sosyalizm davası burada iç içedir. Bunun nesnel bir mantığı var.

s.12

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2022 / 12
27 Mart 2022

Kızıl Bayrak

kizilbayrak66.net

Yaşasın 1 Mayıs!

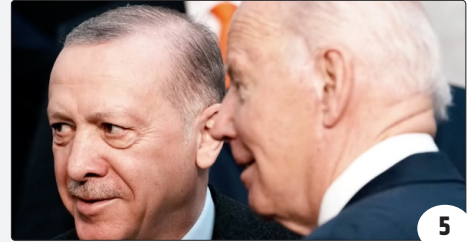
Yaşasın devrim ve sosyalizm!

3

Tarihsel ve sınıfsal özüne uygun 1 Mayıs için ileri...

Tarihsel, sınıfsal özüne uygun 1 Mayıslar için seferber olalım, geleceği kazanma mücadelesini güçlendirmeye omuz verelim!

5

AKP-MHP rejimi: Emperyalistlere uşak

Koşullar ağırlaşırken iktidarın önünde dikilebilecek tek güç işçi ve emekçilerin örgütlü mücadelesidir. İnsanca yaşama ulaşmanın başka bir yolu yoktur.

20

Ukrayna savaşı Rheinmetall kasasını dolduruyor

Savaş karşıtı eylemler, tek tek kapitalist silah tekellerine karşı eylemler olmaktan çok emperyalist-kapitalist sistemin kendisine yönelmek zorundadır.

Ukrayna savaşı ve işçi sınıfı- A. Engin Yılmaz

s.10

Dersim GKB'den Veli Gültekin- Baki Duman

s.16

TKİP'nin işçi ve emekçilere 1 Mayıs çağrısı:

Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın devrim ve sosyalizm!

Emperyalist-kapitalist sistemin çok yönlü bunalımı dünya çapında derinleşiyor. Başta ekonomik-mali kriz olmak üzere küresel kapitalizmi pençesine alan siyasal, sosyal, kültürel, ekolojik vb. krizlerin faturası ise bin bir yöntemle işçi sınıfına ve emekçilere kesiliyor. Günümüz dünyasında işçi ve emekçilerin çalışma koşullarının her geçen gün ağırlaşması, sömürünün yoğunlaşması, yoksulluğun ve açlığın görülmemiş boyutlara ulaşması, çevresel yıkımın geri dönüşü olmayan bir noktaya doğru ilerlemesi, söz konusu faturanın en dolaysız sonuçları olarak karşımızda duruyor. Bunalımları derinleşen sistem insanlığı ve dünyamızı büyük bir yıkıma doğru sürüklüyor.

Derinleşen kriz gerçeğinin dolaysız bir sonucu olarak, başta emek ile sermaye arasındaki çelişki olmak üzere emperyalist güçler ile ezilen halklar ve emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişkiler de alabildiğine keskinleşmiş durumda. Dünyanın farklı ülkelerinde zaman zaman halk isyanları biçimini alan sosyal mücadelelerin, kitlesel grev ve direnişlerin yanı sıra, halihazırda Ukrayna'da Suriye'de, Libya'da, Yemen'de ve daha birçok yerde devam eden savaşlar, kapitalist sistemin temel çelişkilerinin alabildiğine keskinleştiğini gözler önüne seriyor.

İşçiler, emekçiler!

2022 1 Mayıs'ını dünyada olduğu gibi Türkiye'de de bu koşullarda karşıyoruz. Türkiye kapitalizmi uzun bir süredir ekonomik-mali kriz içerisinde debeleniyor ve pandemi koşulları söz konusu krizi daha da ağırlaştırmış bulunuyor. Pandemi-kriz ikilisinin bütün bir faturası ise işçi sınıfı ve emekçilerin omuzlarına yüklenmiş durumda.

Bu nedenledir ki, Türkiye işçi sınıfının neredeyse tamamı yoksulluk sınırının altında, önemli bir kesimi ise açlık sınırında kalan ücretlerle yaşam savaşı veriyor. Çalışma yaşamı tamamen kuralsızlaşmış ve ağırlaştırmış durumda. Temel sorunlardan biri olan işsizlik ise her geçen gün tırmanıyor. Tüm bunlara son aylarda ardı arkası kesilmeyen zamlar ve çekilmez hale gelen hayat pahalılığı eklendi.

Ekonomik ve siyasi krizin emekçilere dönük bir diğer sonucu ise artan faşist baskı, terör ve hak gasplarıdır. Pandemi

koşullarını fırsat bilen kapitalistler ve sermaye devleti, bir yandan sömürüyü yoğunlaştıran yeni saldırıların ve hak gasplarının altına imza atarken, öte yandan faşist baskı ve zorbalığı tahkim eden uygulamaları hayata geçirdi. Uzun bir süredir sermayenin demir yumruğu olarak hareket eden faşist tek adam rejimi, kriz ortamında her türden greve, direnişe ve hak arama eylemine azgınca saldırdı, saldırmaya devam ediyor. İşçi sınıfının örgütlenme arayışını ve hak arama mücadelesini zorbalıkla bastırmaya çalışıyor.

Ancak, 2022 yılının ilk günlerinde başlayan, hızla bir dizi fabrika ve işletmeye yayılan işçi direnişleri, sermayenin ve iktidarının saldırıları tırmandırarak sonuç almasının kolay olmadığını gözler önüne serdi. Servet-sefalet uçurumu derinleştikçe, işçi ve emekçilerin yaşam koşulları ağırlaştıkça, hayat pahalılığı çekilmez bir hal aldıkça, hak gaspları devam ettikçe, faşist baskı ve zorbalık bir karabasan gibi toplumun üzerine çöreklenirken, burundan soluyan işçi ve emekçilerin çok daha güçlü ve yaygın bir şekilde mücadele alanlarına ineneğinden kuşku duymamak gerekiyor.

İşçiler, emekçiler, gençler, kadınlar!

Toplumun emekçi kesimlerinin yaşadığı sorunlar bunlarla sınırlı değil. Başka bir dizi siyasal ve toplumsal sorun, işçi ve emekçilerin yaşamını dolaysız olarak etkiliyor.

Katliam boyutlarına ulaşmış bulunan kadın cinayetleri, çocukları ve kadınları hedef alan baskı, ayrımcılık, şiddet ve cinsel istismar saldırıları, gençliğe dayatılan koyu geleceksizlik, Kürt halkını hedef alan sistematik saldırılar ve kirli savaş uygulamaları, Alevilere ve farklı inançlara uygulanan baskı ve asimilasyon politikaları, rant uğruna çevrenin ve yaşam alanlarının hunharca yağmalanması, söz konusu sorunların başında geliyor.

Öte yandan, emperyalistlere hizmette kusur etmeyen gerici-faşist rejim, gerek NATO şemsiyesi altında gerekse Suriye'de olduğu gibi bizzat işgalci bir güç olarak emperyalist savaş ve saldırganlığın önemli bir taşıyıcısı durumunda. Bölgemizi kan gölüne çeviren emperyalist saldırganlığın dolaysız suç ortağı olarak hareket ediyor; Afganistan'da, Irak'ta,

Suriye'de, Rojava'da, Libya'da akan her damla kanın sorumluluğunu taşıyor. Emperyalist savaşa taşeronluk yapan sermaye iktidarı, ülke içinde ise bunun bedelini işçi sınıfı ve emekçilere ödetiyor.

SINIFA KARŞI SINIF, DÜZENE KARŞI DEVRİM, KAPİTALİZME KARŞI SOSYALİZM!

İşçiler, emekçiler,

Krizlerin ve yarattığı çok yönlü sorunların temelinde kapitalist sömürü düzeni yer almaktadır. Zira kapitalizm, işçi sınıfı ve emekçilerin azgın sömürüsü ve dünya zenginliklerinin vahşice yağmalanması üzerine kurulu, asalak burjuvazinin sınıf egemenliğine dayalı bir sistemdir. İşçi sınıfı üzerindeki sömürünün sistematik olarak yoğunlaşmasının, savaşların ve çevresel yıkımın insanlığı ve bütün bir dünyamızı her geçen gün uçurumun kenarına sürüklemesinin, gericiğin, faşist baskı ve zorbalığın tırmanmasının, açlık ve yoksulluğun görülmemiş boyutlara ulaşmasının tek nedeni kapitalist-emperyalizmdir.

Buradan hareketle, Partimiz işçileri, emekçileri, gençleri ve kadınları yaklaşan 1 Mayıs'ı tüm bu sorunların kaynağında yer alan kapitalist-emperyalist sisteme karşı mücadele gününe çevirmeye çağırılmaktadır. İşçi sınıfının devrimci programı etrafında kenetlenmeye, "Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm!" bakışı ile 1 Mayıs alanlarında kavgayı büyütme davet etmektedir.

Kapitalist sömürüye, emperyalist barbarlığa, faşist baskı ve zorbalığa, hak ve özgürlüklerin gaspına, geleceksizliğe, ayrımcılığa, ezilen uluslara, mezheplere ve inançlara dönük saldırılara, kadınların üzerindeki çifte sömürüye karşı 1 Mayıs alanlarında mücadeleyi büyütelim!

Özgürlük, devrim ve sosyalizm bayrağını daha güçlü dalgalandıralım!

Kahrolsun kapitalizm!

Yaşasın 1 Mayıs!

Yaşasın devrim ve sosyalizm!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

**TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ
MART 2022**

"Partimiz işçileri, emekçileri, gençleri ve kadınları yaklaşan 1 Mayıs'ı kapitalist-emperyalist sisteme karşı mücadele gününe çevirmeye çağırılmaktadır. İşçi sınıfının devrimci programı etrafında kenetlenmeye, "Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm!" bakışı ile 1 Mayıs alanlarında kavgayı büyütme davet etmektedir."

Tarihsel ve sınıfsal özüne uygun 1 Mayıs için ileri...

Emperyalist savaşa, sömürüye, baskıya karşı 1 Mayıs'ta alanlara!

Emperyalist saldırganlık ve savaşların, baskı ve sömürünün arttığı bir dönemde 1 Mayıs'ı karşılıyoruz. Emperyalist-kapitalist güçler yaşadıkları krizi aşmak için ekonomik-sosyal yıkım saldırılarının yanısıra her türlü kirli yol ve yöntemi hayata geçiriyorlar. Bunun büyüyen faturalarını ise işçi ve emekçilere, mazlum halklara kesiyorlar.

Kirli savaş ve saldırganlık her geçen gün yeni boyutlar kazanıyor. İşçilerin ve emekçilerin çalışma ve yaşam koşulları gün ben gün ağırlaşıyor, güdük olan hak ve özgürlükler kullanılmadığı gibi daha ağır uygulamalar hayata geçiriliyor. Artan enflasyon ve temel tüketim ürünlerine gelen zamlarla, ücretlerin erimesiyle milyonların hayatı dayanılmaz hale geliyor. Alım gücü her geçen gün düşen emekçi kitlelerin bu sorunlara karşı tepki ve hoşnutsuzluğu büyüyor. Fıli grevler, direnişler, zamlar başta olmak üzere ağırlaşan sorunlara karşı artan sokak eylemleri, kadınların yıllardır önü kesilemeyen eylemli mücadeleleri, çevrenin talan ve yağmasına karşı direnişler, Kürt halkının ve etnik-inançsal toplulukların imha, inkâr ve asimilasyon politikalarına karşı eşitlik talebi ile yükselttikleri eylemler ile biriken tepki ve hoşnutsuzluk dışa vuruyor.

TOPLUMSAL SORUNLARIN ÇÖZÜMÜ İÇİN: SINIFA KARŞI SINIF!

Kapitalist düzen çıkarları birbiriyle çatışan temel iki sınıftan oluşuyor. Bir yanda tüm zenginlikleri yaratan işçi ve emekçiler, diğer yandan ise üretilen tüm zenginliklere el koyan asalak sermaye sınıfı yer alıyor. Sermaye sınıfı tüm temel toplumsal sorunların kaynağıdır. Sömürü ve baskıya dayalı iktidarlarını işçi sınıfı ve emekçilere vurdukları kölelik prangaları sayesinde sürdürmektedirler. Sermaye sınıfının baskı ve sömürüye dayalı düzeni ancak işçi sınıfı ve emekçilerin devrimci siyasal mücadelesiyle aşılabilir. Sömürünün olmadığı özgür ve eşit bir dünya kurmanın başka yolu yoktur.

Bu ise kapitalist sömürü düzeninin temellerinden yıkılmasıyla, onu ayakta tutan sermaye devletinin tüm aygıtlarıyla birlikte parçalanmasıyla mümkündür. Bunu başarabilecek biricik güç ise tüm zenginlikleri yaratan işçi sınıfıdır. İşçi ve emekçiler sermaye sınıfının karşısına bir

sınıf olarak çıktıklarında, politik mücadele sahnesinde örgütlü bir güç olarak yerlerini aldıklarında, emeğin özgürleşmesinin yanı sıra tüm toplumsal sorunların köklü ve kalıcı çözümünün yolunu da açmış olacaklardır.

DEVİRİMCİ BİR SINIF HAREKETİ İÇİN SEFERBERLİK!

İşçi sınıfı ve emekçilerin biriktirdiği tepki ve hoşnutsuzluğu güçlü bir sınıf mücadelesine çevirmek için öne çıkan işçilere, devrimci ve ilerici güçlere önemli görevler düşüyor. Yer yer yükselen işçi eylemleri ve direnişleri, güçlü iş örgütlülüklerine, sınıf ve mücadele bilinci gelişkin öncü kuşağa sahip olunamaması nedeniyle, zaaf ve zayıflıklarıyla baş edemeyerek hızla sönümleniyor. Böyle bir tabloda sendikal bürokrasi ve siyasal uzantıları işçi ve emekçilerin militan eylemlerini kontrol altına alarak pasifize etme olanağı bulabiliyorlar. Öne çıkan sınırlı sayıda işçi, sendikal bürokrasi ve siyasal uzantıları tarafından tecrit edilerek yalnızlaştırılabilir.

Bu tabloyu parçalamak ve aşmak sınıf ve mücadele bilincine sahip işçiler ile devrimci ve ilerici güçlerin omuzlarındaki en önemli görevdir. Yüklenilmesi gereken temel halka işçi sınıfının taban inisiyatifini geliştirmek, siyasal sınıf bilincin sahip bir öncü işçi kuşağının öne çıkabilmesi için seferber olmaktır. Devrimci siyasal sınıf hareketi yaratmanın yolu buradan geçmekte, içinden geçtiğimiz dönem bunun olanaklarını artırmaktadır. İşçi sınıfının siyasallaşması, sınıfsal eksende tüm toplumsal sorunlara tutum geliştirmesi

ancak bu doğrultuda alınacak mesafe ölçüsünde mümkündür.

Gelinen yerde açığa çıkan tablo, geleceği kazanmak için verimli bir zeminin oluşmaya başladığını göstermektedir. Son birkaç ayda işçi ve emekçilerin ekonomik talepler ekseninde, önemli ölçüde kendiliğinden gelişen ve yer yer eylemli biçimde dışa vuran tepkisine yön vermek, örgütlü ve bilinçli ifadeler kazandırmak yüklenilmesi gereken bir diğer halkadır.

Son aylarda artan işçi ve emekçi eylemleri, geniş kesimleri kuşatan baskı ve zorbalığa rağmen hareketsizliğin aşılması, moral açıdan güçlenme, örgütlenme eğiliminin artması vb., henüz sınırlı da olsa bir dizi olumlu gelişmenin açığa çıkmasına sağlamıştır.

1 Mayıs yaklaşıyor. Bugün toplumun mücadeleye atılan kesimlerinde açığa çıkan özgüven ve morali, örgütlenme ve mücadele eğilimini 1 Mayıs'a hazırlık sürecinde ve 1 Mayıs alanlarında güçlendirme hedefiyle hareket etmeli, bu doğrultuda seferber olmalıyız. Tüm devrimci, ilerici işçi ve emekçileri, mücadelecileri, 1 Mayıs'a giderken her fabrikada ve işyerinde, her havzada ve mahallede bu çabayı birlikte ve daha güçlü ortaya koymaya davet ediyoruz. Fabrika ve sanye havzalarında yükseltilecek 1 Mayıs hazırlıkları ve alanlarda karşılık bulacak 1 Mayıs eylemleri, işçi ve emekçilerin sonrasına daha güçlü adımlarla ilerlemesini sağlayacağı gibi, sendikal bürokrasi başta olmak üzere sınıfın önündeki diğer engellerin parçalanmasının zeminlerini de güçlendirecektir. İşçi sınıfı ve emekçilerin damgasını vurduğu sınıfsal ve tarihsel

özüne uygun 1 Mayıs için her fabrika ve çalışma alanını hazırlık alanına çevirme sorumluluğu önümüzde durmaktadır.

KOMİTELER KURALIM, 1 MAYIS'I ÖRGÜTLEYELİM!

Sermayenin sınıf iktidarını hedefleyen bir mücadeleyi geliştirmek, işçi sınıfının öncülüğünde toplumsal mücadelenin derinleştirilmesiyle mümkündür. 2022 1 Mayıs'ına giderken her fabrika ve alanı mücadele mevzilerine çevirmek, işçi sınıfı ve emekçilerin damgasının vurduğu yaygın ve birleşik 1 Mayıslar örgütlemek için vakit kaybetmeden hazırlıklarımızı güçlendirelim.

İşçilere, emekçilere, kadınlara, gençlere de çağrımızdır: Sermaye sınıfının karşısında örgütlü bir güç olarak çıkabilmek ve 2022 1 Mayıs'ını mücadelenin önündeki engellerin aşıldığı bir dönemece çevirmek için bulunduğumuz alanlarda hazırlık komiteleri kuralım. Adımlarımızı daha güçlü atmak için birleşik mücadele zeminlerimizi güçlendirelim.

Tabandan yükselcek sınıf eksenli her çaba, sermayenin sınıf iktidarını olduğu kadar sermaye adına işçi sınıfını denetim altında tutmakla görevli sendikal bürokrasinin etkisizleştirilmesi açısından da hayati önemdedir. 1 Mayıs mitinglerinde sendika bürokratlarının boş nutukları yerine işçi sınıfı ve emekçilerin mücadele talepleri ve kararlılıklarıyla yer alması için inisiyatif geliştirelim, bürokratik, uzlaşmacı, işbirlikçi anlayışlara alanları dar edelim.

1 Mayıs işçi sınıfının enternasyonal mücadele günüdür. Emperyalist-kapitalist dünya düzenine karşı dünyanın dört bir yanında mücadele alanlarına çıktığı gündür. Egemen güçler ve sendikal bürokrasi ile siyasal uzantıları 1 Mayısları ehlileştirmek ve içini boşaltmak için sistimli bir çaba içindedirler. Tarihsel ve sınıfsal özüne uygun 1 Mayıslar için seferber olalım, hazırlık komiteleri kurarak tabandan mücadeleyi örgütlemeye, geleceği kazanma mücadelesini güçlendirmeye omuz verelim!

Yaşasın 1 Mayıs!

Kahrolsun sermaye diktatörlüğü!

1 Mayıs hazırlık komiteleri kuralım, birleşik mücadeleyi büyütelim!

BAĞIMSIZ DEVİRİMCİ SINIF PLATFORMU

MİB: “Sınıfa karşı sınıf” tutumuyla 1 Mayıs’a!

Bu yıl 1 Mayıs’a emperyalist saldırganlığın ve krizin etkisinin derinden hissedildiği, faturanın biz işçi-emekçilere kesilmeye çalışıldığı bir süreçte hazırlıyoruz. 1 Mayıs, pandemi sürecinde canımızın hiçe sayılmasına ve yaşadığımız yoksullaşmaya biriken öfkenin açığa çıkmasına, başta metal işçileri olmak üzere tüm işçi-emekçilerin hakları, emekleri ve gelecekleri için mücadele sahnesine akmasına vesile olabilmelidir. Metal İşçileri Birliği Merkezi Yürütme Kurulu’nun mart ayı toplantısını bu hazırlığın ihtiyaçları üzerinden gerçekleştirdik. Toplantıda yaptığımız aşağıdaki değerlendirmeler ve aldığımız kararlar doğrultusunda faaliyetlerimizi yoğunlaştıracağımız bir dönemeyiz.

KAPİTALİZM SAVAŞ DEMEKTİR!

Emperyalist savaş ve saldırganlık, emperyalist çıkar çatışmaları ekseninde sürmeye devam ediyor. İşçi sınıfı ve emekçiler, bu kirli savaşlarda taraf olmak yerine, savaşları çıkartan ve körükleyen emperyalist-kapitalist dünya sistemine karşı ayağa kalkmalıdır.

Emperyalist savaş ve saldırganlığı durdurabilecek tek güç işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının vatani yoktur. İşçi sınıfı enternasyonalisttir. İşçi sınıfı emeğiyle geçinenlerden oluşmaktadır ve dünyanın dört bir yanında bütün işçilerin çıkarları ortakır.

Dolayısıyla yapılması gereken açıktır. Emperyalist savaş ve saldırganlığa hayır demeliyiz. Hem Rus emperyalizminin saldırganlığına hem de ABD-AB bloğunun savaşı kışkırtıcılığına ve Ukrayna üzerinden yaptığı kirli hesaplara karşı durulmalıdır.

ABD emperyalizmi ve onların savaş örgütü NATO yayılcı politikardan vazgeçmeli ve Ukrayna’daki Neonazilere ve her türden gerici örgütlenmeye desteğini derhal geri çekmelidir.

Ulusların kendi kaderini tayin hakkını savunması gereken işçi sınıfı, Ukrayna ulusunun da kendi kaderini kendi belirlemesini savunmalıdır.

Türkiye, NATO’dan çıkmalı, emperyalistlerle açık-gizli tüm anlaşmalar iptal etmelidir.

Kapitalizm savaş demektir. İşçilerin birliğini, halkların kardeşliğini savunmak işçi sınıfının temel görevidir.

PANDEMİNİN VE KRİZİN FATURASINI ÖDEMİYİ REDDEDİYORUZ!

Kapitalist sistemin pandeminin etkisiyle ağırlaşan krizi, sermayeye fırsatlar sunarken, işçi ve emekçilere açlık, yoksulluk, ölüm getirmeye devam ediyor. Krizin faturası bizlere kesiliyor. Artan hayat pahalılığı, enflasyon ve işsizlik karşısında alım gücümüz günden güne eriyor. Asgari ücrete yapılan %50’lik zam, metal işkolunda imzalana sözleşmeler, bizleri yoksullaştırmaktan kurtarmıyor. TÜİK’e göre bile %50’yi aşmış olan enflasyon, bağımsız kuruluşlara göre ise %120’lerdedir.

Ücretlerin düşüklüğü, açlık sınırının asgari ücreti geçmesi, yoksulluk sınırının 15 bin liralarda olması asgari ücrete zam tartışmalarını da beraberinde getirdi. Ancak bütün bu tartışmalar, bugün harekete geçen, geçmeye hazır milyonları oyalama çabalarıdır.

Tüm işçi-emekçiler artan hayat pahalılığına, sefalet ücretlerine karşı bir araya gelmelidir. Fabrikalarımızda birliklerimizi, komitelerimizi kurmalı, hakkımız olanı almak için harekete geçmeliyiz.

ENFLASYON FARKI, ZAM OLARAK NİTELENDİRİLEMEZ!

Metal işkolunda MESS kapsamında ki fabrikalarda ikinci 6 aylık dönem için enflasyon farkı belli oldu. %41,93’lük enflasyon farkı, işçi sınıfının yaşadığı yoksullaşmayı gözler önüne sermektedir.

Alınacak enflasyon farkı, metal işçilerini bir nebze olsun rahatlatıcak olsa da yoksulluk sınırının 15 bin liraya dayandığı bir tabloda metal işçilerinin yoksulluğu devam edecektir. Ancak unutulmamalıdır ki, sendikal bürokrasinin bu zamları zafer olarak gösterme çabaları aldatıcıdır. İlk 6 aylık zammın ardından bizleri enflasyon farkına mahkum bırakanlar, bugün enflasyonun yüksek çıkmasını bizlere zafer olarak gösteremezler. Enflasyon farkı, hele ki TÜİK’e göre hesaplanıyorsa zam olarak nitelendirilemez.

Metal işçilerinin daha da fazlasını hak ettiği açıktır. Ancak bunu kimse metal işçilerine vermeyecektir. Metal işçisi hakkını almak için kendisi inisiyatif almalıdır. Kendisi harekete geçmediği sürece dert yanmanın, suçu başkasında aramanın bir anlamı yoktur.

Daha fazlasını talep etmek, uğruna mücadeleyi yükseltmek metal işçilerinin örgütlülüğünü güçlendirmesine bağlıdır.

YAŞASIN 1 MAYIS!

İki sınıfın karşı karşıya geldiği 1 Mayıs’ın öngünlerindeyiz. 1 Mayıs’ı mücadeleyi büyütme, işçi ve emekçilerin kitlesel bir şekilde sokaklara taşındığı bir kavga gününe çevirmek bizlerin ellerindedir. Yıllardır olduğu gibi, işçi sınıfı gücünü 1 Mayıs’ta ortaya koymalıdır. Bu karanlık tabloyu değiştirecek olan güç bizlerin ellerindedir. Bunu gösterme vakti gelmiştir. Bu yılın 1 Mayıs’ında emperyalist savaş

ve saldırganlığın, pandeminin ve krizin faturasının bizlere kesilmesiyle yaşanan yoksullaşmanın temel gündemler olacağı açıktır. Taleplerimizi belirlemeli, şimdiden 1 Mayıs hazırlıklarına başlamalıyız. 1 Mayıs’ı daha güçlü geçirebilmek için birliklerimizi, komitelerimizi kurmalıyız. Bu sömürü düzenine mahkum değiliz. Bunu görmeli, dosta-düşmana göstermeliyiz. Sınıfa karşı sınıf şiarıyla alanları doldurmalıyız.

Metal İşçileri Birliği çalışmamızı güçlendirmeliyiz. Metal İşçileri Birliği’ni görür-nür kılmak, metal işçilerini çalışmamıza katmak önemli bir yerde durmaktadır. Herkesin bildiği ve gördüğü üzere, sermaye de, sermaye hükümeti de, sendikal bürokrasi de metal işçilerinin örgütlü bir güç olarak mücadele sahnesine çıkmasını istememektedir. Bunun için ellerinden geleni yapmaktadır. Muhalif mücadeleciler işçiler fişlenmekte, baskıya maruz kalmakta, işten atılmaktadır. Bu kapsamda, metal fabrikalarında birliğimize yönelik kara propaganda faaliyetleri de devam etmektedir. MİB olarak, bu faaliyetleri boşa düşürecek bir mücadele hattı ile metal işçilerini kazanmalıyız. Bu yönlü adımlar atmalı, birliğimiz daha da güçlendirmeliyiz. Bizlerin metal işçilerinin mücadelesini büyütmekten başka amacı yoktur, olamaz da. Bunu anlatabilmek, birlik çalışmalarımızı güçlendirmek öncelikli hedeflerimiz arasında yer almalıdır.

**METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ
MERKEZİ YÜRÜTME KURULU**

AKP-MHP rejimi:

Emperyalistlere uşak, emekçilere düşman

E. Bahri

Belçika'nın Başkenti Brüksel'de düzenlenen "NATO Olağanüstü Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi"ne katılan AKP şefi Tayyip Erdoğan, emperyalist ülkelerin hükümet ve devlet başkanlarıyla yeniden görüşme yapma imkanı buldu. Batılı emperyalistler nezdinde yerlerde sürünen imajını, Ukrayna savaşı bağlamındaki gelişmeler sayesinde kısmen 'düzeltmiş' görünüyor. Bu 'düzeltme' Erdoğan'ın kıymete binmesinden kaynaklanmıyor elbette. Bunu NATO'ya sunduğu hizmetlerden dolayı kendisine verilen 'ödül' saymak gerek. Zira savaş aygıtının saldırganlığı artınca Türkiye'nin aygıtı sunduğu hizmetlere dikkat çekilmesi ve bunun 'övgülere' vesile olması adettendir. Zirve öncesinde Ankara'ya yapılan ziyaretlerde bunun ilk işaretleri verilmişti.

'İki tarafı idare etme' politikası uygulasa da Türkiye'nin NATO için taşıdığı önemi bir kez daha hatırlatan Erdoğan, emperyalist efendilerine yaptığı büyük hizmetleri Brüksel'de dile getirme imkanı bulmaktan memnun görünüyordu. ABD Başkanı Joe Biden'la görüşme hevesi kursağında kaldığı için hayal kırıklığı yaşasa da diğer emperyalist şefler tarafından muhatap alınmak, AKP şefinin az buçuk kıymete bindiği izlenimi yarattı.

Ukrayna savaşının NATO'yu öne çıkarılmasından en çok memnun olan kişi AKP şefidir. Yaklaşık iki yıl önce Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, "NATO'nun beyin ölümü gerçekleşmiştir" açıklaması yaptığında 'küplere binen' tek kişi Tayyip Erdoğan'dı. Macron'a 'haddini bildirerek' emperyalist savaş atına toz kondurmadığını dünya aleme göstermişti.

AKP şefinin üstüne titrediği NATO neler yapıyor? Ülkeleri işgal ediyor, yakıp yıkıyor, toplu katliamlar gerçekleştiriyor, silahlanma yarışını körüklüyor, militarizmi yaygınlaştırıyor vb... Tüm bu barbarca icraatlar NATO'nun ABD emperyalizminin hegemonya aygıtı olmasıyla bağlantılıdır. İşte AKP şefi bu aygıtı toz kondurmuyor. Bundan dolayı NATO'ya laf etti diye Macron'a etmedik hakaret bırakmamıştı. Zira eski Yugoslavya, Afganistan, Irak, Libya ve daha birçok ülkede barbar yüzünü gösteren NATO'ya hizmet, AKP şefinin medarı-iftiharıdır. Brüksel dönüşünde yaptığı açıklamalarda, bir kez daha bu utanç verici tutumunu sergiledi.

Brüksel'den dönüş yolunda uçağına aldığı saray beslemesi 'gazeteci' kılıklı yandaşlara açıklamalarda bulunan Erdoğan, emperyalist savaş aygıtına attığı önem ve Türkiye'nin aygıtı yaptığı hizmetler konusunda şunları söylüyor:

"Avrupa güvenliğinin temel taşı, temel yapısı NATO'dur. Bunu çok açık, net olarak görmüş bulunuyoruz. İkincisi, Türkiye bölgesel güvenliğinin temini için vazgeçilmez bir müttefikdir. Gerek ikili görüşmeler gerekse zirve toplantısı esnasında liderlerin birçoğu bunu dile getirdiler. 70 yıllık üyeliğimizde NATO'ya en kapsamlı katkıları veren Türkiye, müttefiklerden farklı olarak bunu her yönüyle karada, denizde, havada, siyasi etkinliklerinde ortaya koyan bir ülke oldu."

Mafyatik AKP-MHP rejiminin başı 70 yıla yayılan bir hizmet ve suç ortaklığı tarihinden söz ediyor. Pek adeti değil ama bu defa gerçeği dile getiriyor. NATO'ya hizmet AKP'yi de şefini de aşıyor kuşkusuz. Buna rağmen kendine büyük bir pay çıkarma hakkı var Erdoğan'ın. Zira bu suç ortaklığının son 20 yılında hizmeti bizzat sağlayan kişidir. Bu sürede NATO'nun halklara karşı işlediği savaş suçları önceki yıllardan da fazladır. Bu suçların tümüne sermayenin temsilcisi ve emperyalizmin hizmetkarı sıfatıyla AKP iktidarı ortak olmuştur. Önceleri zımnı, yedi yıldan beri ise fiilen koalisyon kurduğu MHP ise, NATO'culukta AKP'den de eskidir. Sermayenin bu iki partisinin yakınlığı sadece ideolojik-politik yönden değil, ABD imalatı olmalarından da kaynaklanıyor. Bu bakımdan ortak bir tarihe sahipler. Yani bu partilerin "yerli ve milli" diye yutturmaya çalıştıkları dinci-faşist rejimlerinin kiblesi her zaman NATO'dur.

***

Washington'daki efendilerine hizmet etmeye bu kadar hevesli olan, Beyaz Saray'ın saldırganlık ve savaş politikalarıyla suç ortaklığı yapan bu rejim, iç politikaya gelince, toplumun büyük bir çoğunluğu-

nu oluşturan işçi ve emekçilere karşı bir o kadar pervasızdır. Genelde sermayenin özeld saraya yakın duran şirketlerin çıkarları için özel olarak çaba harcayan faşist rejim, izlediği politikanın sonucu olarak on milyonlarca emekçiye sefalet mahkum etmiştir. Emperyalistlere yaranmak için taklalar atan, dış politikada 180 derece dönüşler yapan, dün düşman ilan ettiği Körfez WWVşeyhleri ile siyonist İsrail'in ayaklarına kapanan bu rejim, son yıllarda beka sorunu yaşadığı için ömrünü uzatmaya yarayacak her şeyi yapıyor. İçeride toplumun desteğini yitirdiği için emperyalist-siyonist güçler yaranmak için akla-karayı seçiyor. Rejimin başı, Tele Aviv'e gidiş bileti alabilmek için tüm imkanlarını kullanıyor.

Her konuda dönüşler yapan, bazen göstermelik bazen çıkar çatışmalarından dolayı dış politikada 'kabadayılık' taslayan ama U dönüşleriyle işlerini 20 yıldır sürdüren rejimin 'en tutarlı' olduğu alan, işçi ve emekçilere düşmanlıkta sınır tanımamasıdır. İşbaşına getirildiği günden bu yana tam bir kararlılık ve tutarlılıkla bu politikasını sürdürüyor. AKP-MHP rejiminin bu politikasının sonuçlarını grevleri yasaklarken de, hak arayan işçilerin üzerine polisi saldırtırken de, asgari ücreti açlık sınırının altında bırakırken de, tarım emekçilerinin derelerini yağmaların de, ormanları yakarken de, zeytinlikleri sökerken de, sahilleri talan ederken de görmek mümkün. Pandemi sürecinde işçilerin ölümü pahasına "Çarklar dönmeye devam edecek" diye vaazlar veren Tayyip Erdoğan, emekçilere düşmanlıkta birçok burjuva siyasetçiden çok daha pervasız olduğunu göstermişti. Yabancı sermayeye çağrı yaparken "İstedığınız her imkanı sağlamaya hazırız, işçilere de grev yaptırıyoruz, Türkiye'den daha uygun bir yer bulamazsınız" laflarını yüzü kızarmadan defalarca tekrarladı.

Politik-askeri alanda emperyalistlere hizmet eden, mali-ticari alanda ise yerli ve yabancı sermayenin kârlarını arttır-

ması için hiçbir pervasızlıktan kaçınmayan saray rejimi, buna rağmen "yerli ve milli" söylemiyle emekçileri aldatmaya, onları din istismarı ve şoven ırkçılıkla zehirleyerek hak arama mücadelesinden uzakta tutmaya çalıştı. Kaba sömürüye dayalı çarkların dönmesi hedefiyle işçileri "hak aramaktan aciz kullar" durumuna düşürmek için özellikle din istismarını fütursuzca kullandı. Zira en büyük korkusu işçi sınıfı hareketinin gelişip-güçlenmesidir.

***

İktidarın bu kadar gözü dönmüş politikalar izlemesi tam korktuğu şeyin, yani işçi sınıfı hareketiyle toplumsal muhalefetin henüz gelişmemiş olmasından kaynaklanıyor. Herhangi bir ahlaki, insani, hukuki, siyasi kural ya da değer tanımadığı için, icraatlarını sürdürmekte sakinca görmüyor. Düzen partilerinin yaptığı muhalefeti ise, zaten ciddiye almıyor. Zira diğer burjuva partiler de sistemin bekasını gözetiyor ve bundan dolayı temel toplumsal sorunlara mümkün olduğu kadar az değiniyorlar.

Rejim toplumsal meşruiyetini çoktan yitirdi. Seçmen desteği de hiç olmadığı kadar düşmüş, erimeye de devam ediyor. Ancak bunlar politika değişikliğine gideceği anlamına gelmiyor. Birkaç sebepten dolayı bu pek mümkün de görünmüyor. İlkın, kendi bakası için elinde kalan sona araca, yani kaba şiddet ve aldatmacaya başvurmadan vazgeçemez. İkincisi, temsil ettiği sermaye sınıfının çıkarları başka türlüsüne pek imkan vermiyor. Üçüncüsü, bu rejimin varlığını sürdürmesi yağma ve talan olmadan mümkün değil.

Ukrayna savaşının uzaması durumunda dibe çökmüş ekonominin yarattığı sefalet daha derinleştirilecek. Koşullar ağırlaşırken iktidarın önünde dikilebilecek tek güç işçi ve emekçilerin örgütlü mücadelesidir. İnsanca çalışma ve yaşam koşullarına ulaşabilmenin başka bir yolu yoktur. Aynı durum emperyalizme ve savaş aygıtı NATO'ya sunulan hizmetin engellenmesi için de geçerlidir. Bu arada sefalet, militarizm ve savaş sarmalı emekçileri sıkıştırırken, emperyalist savaşa ve sermaye iktidarının saldırılarına karşı mücadelenin birlikte yükseltilmesi de hiçbir zaman olmadığı kadar özel bir önem taşıyor.

Yeni kara delik Çanakkale Köprüsü

Yağma, rant ve talan üzerine kurulu saray rejiminin “mega projelerinden” olan Çanakkale Köprüsü AKP şefi tarafından geçtiğimiz günlerde açıldı.

Köprü açılışında konuşan Erdoğan tam bir pişkinlikle kamudan tek kuruş harcanmadığını ve geçiş ücretinin “200 liracık” olduğunu söyledi.

Kamudan tek kuruş harcanmadığını iddia eden Erdoğan’ın aksine “Yap-İşlet-Devret” (YİD) modeli ile yapılan projelerinin yükünün işçi-emekçilerin sırtında olduğu sır değil.

En bilinen yakın örnekler Osmangazi Köprüsü ve Avrasya Tüneli’dir. Garantisi verilen sayıda araç geçişleri sağlanamadığı durumda oluşan fark ilgili şirketlere, işçi ve emekçilerin vergilerinin toplandığı Hazine’den ödeniyor.

Üstelik kur garantisi ile. Zaten Erdoğan, vurgun modeli YİD’e övgüler dizdiği konuşmasında şunları dedi:

“Eğer buradan aldığı aylık ve yıllık bedel, yüklenici firmanın aleyhineyse, farkı kim ödeyecek; onu devletin kasasından biz ödeyeceğiz”

Bu sözler ile faturayı kime kestiğini

itiraf etmiş oldu.

YİD: VURGUN MODELİ

Saray rejiminin “çılgin” projelerini hayata geçirmek için övündüğü Yap-İşlet-Devlet modeli sayesinde sermayeye devasa miktarlarda para akıtılıyor. Bu modelle kamu kaynakları özel bir şirkete yaptırılıyor. İşletmesi bir süreliğine şirkete veriliyor.

Şirket bu hizmeti işçi-emekçilere satıyor. Geçilemeyen yollar, kullanılmayan köprüler, hastasız-doktorsuz hastaneler, uçulamayan havalimanları bu model ile “Devletin kasasından kuruş çıkmayacak” yalanları eşliğinde yapılıyor. Kamu kaynaklarının inşaat sermayesine dağıtıldığı bu modelle yapılan projeler için şirketlere verilen müşteri garantisi toplumun ihtiyacından ziyade şirketlerin kârını esas alıyor. Hep aynı yandaş şirketlerin aldığı projelere verilen müşteri garantisi tutmadığı zaman ise, fark devlet bütçesinden karşılanarak şirketlerin kârı korunuyor. Yani köprüyü, hastaneyi, otoyolu kullansalar da kullanmasalar da projenin

maliyetini ve inşaat şirketlerinin kârını işçi ve emekçiler karşılıyor. İnsanlar başka geçiş güzergahları kapatılarak ya da verimsiz kılınarak da bu köprü ve yollara mecbur bırakılıyor. Çanakkale Köprüsü açıldıktan sonra feribot seferberlerinin seyrekleştirilmesi bunun son örneği.

Daelim-Limak-SK Yapı Merkezi tarafından yapılan Çanakkale Köprüsü için günlük 45 bin araç geçiş garantisi verildi. Üstelik aynı hatta yer alan feribottan günlük 10 bin araç geçiyorken... 4,5 katı müşteri garantisi verilen köprüden geçiş ücreti araç başı 15 euro + KDV olarak duyuruldu.

Sözleşmede belirlenen bu ücret Euro bölgesi enflasyonuna göre güncellendiği için 2021 sonu enflasyonu hesaplandığında geçiş garantisi 2022 için 17,7 euro (290 TL) olacak. Buna göre köprünün yıllık garanti ücreti yaklaşık 380 milyon euro, işletme süreci boyunca verilecek toplam devlet garantisi miktarı ise yaklaşık 6 milyar euro oldu.

EKOLOJİK YIKIM

Çevre örgütlerinin ve meslek odala-

rının fikirlerine başvurulmadan hayata geçirilen plansız projeler, işçi-emekçilerin sırtına bindirilen mali yükün yanı sıra ekolojik yıkım da yaratarak, doğaya geri dönüşümü olmayan zararlar veriyor.

Kuzey Ormanları Araştırma Derneği’nin yayınladığı bir rapora göre sadece Kuzey Ormanları coğrafyasında yer alan Edirne, Tekirdağ, Kırklareli, Kuzey Çanakkale, İstanbul, Sakarya, Kocaeli, Düzce, Yalova, Balıkesir ve Bursa illerini kapsayan izleme faaliyetinde üç aylık süre boyunca 317 adet tehdit, tahrip ve savunma nitelikli izleme kaydedildi.

Çanakkale Köprüsü’nün 2017’de başlayan yapımından bu yana bölgede 5 bin hektar verimli tarım arazisi yok edildi ve 500.000 ağaç kesildi. Bu ayrıca binlerce canlının yaşam alanının yok edilmesi anlamına geliyor.

AKP-MHP iktidarı doğayı yok etmek uğruna talan çarkını rahat döndürürken, işçi ve emekçileri de açlığa, yoksulluğa, sefalete mahkûm ediyor. Yapılan yol, köprü, tünel vs.nin maliyetinin kat kat fazlasını emekçilerin cebinden sermayeye aktarıyor.

EMPERYALİST SAVAŞA, KRİZİN FATURASINA, SÖMÜRÜYE, BASKIYA KARŞI 1 MAYIS’I ÖRGÜTLÜYÜRÜZ!

1 Mayıs yaklaşıyor. Her yıl olduğu gibi emeğin dünyası ile sermayenin dünyası bir kez daha karşı karşıya gelecek. Bu kavgada, bu saflaşmada herkes yerini almalıdır.

Dünya çapında derinleşen krizin faturası işçi-emekçilerin sırtına yüklenmek isteniyor. Pandemi boyunca hayatlarımız hiçe sayılarak çalıştırılırken artan hayat pahalılığı ve işsizlik ile düşen alım gücü ile milyonlar yoksulluğa mahkûm edilmektedir.

Dört kişilik bir ailenin açlık sınırı asgari ücreti geçmiş durumdadır. Yoksulluk sınırı ise 15 bin liraya dayanmıştır. TÜİK’in açıklamalarının aksine gerçek enflasyon %120’lerdedir. Bakan Nebti’nin uluslararası sermayeye, gelin paranızı katlayın çağrıları, Türkiye’nin sermaye için nasıl bir ucuz emek cennetine çevrildiğini gösteriyor. Ancak, Onların cenneti bizler için sömürü cehennemine dönüşmektedir.

İstanbul’da 1 Mayıs etkinliklerine çağrı

Gerek Rusya’nın gerekse de AB ve ABD emperyalizminin kendi sefil çıkarları için dünya halklarını sürüklediği yıkım ortadadır. Dünya çapında emekçiler üzerinde derin yıkımlar yaratacak olan emperyalist savaş ve saldırganlığa dur demek için işçi-emekçiler olarak mücadele sahnesine çıkmak zorundayız.

Ancak bütün bu yıkım, savaş, yoksulluk tablosuna karşı umudumuzu kaybetmiyoruz. Çünkü ülkenin dört bir yanında direnen işçiler umut olmaya devam ediyor.

Dünyanın dört bir yanında halklar direnmeye devam ediyor. İşçi-emekçi kadınlar sokakları doldurmaya devam ediyor. Umudu büyütmek ise bizlerin ellerindedir.

Herkes üzerine düşen sorumluluğu görmeli, buna göre davranmalıdır. Sermaye iktidarının bütün baskılara karşı insan olmanın onuru mücadeleye katılmayı gerektirmektedir.

Sermayenin yıkım politikalarına karşı hakkımız olanı almak için direnmekten, örgütlenmekten, üretimden gelen gücümüzü kullanmaktan başka çaremiz yoktur.

Fabrika fabrika, havza havza komite-lerimizi kurmalı, güçlerimizi birleştirmeliyiz.

Emeğin dünyasını örgütlü bir güç olarak mücadele sahnesine çıkartmak için bugünden kolları sıvayalım. 1 Mayıs hazırlıklarına başlayalım.

1 Mayıs’ı kapitalist-emperyalist sistemin efendilerine ve bu topraklardaki işbirlikçilerine karşı işçi ve emekçilerin kitlesel olarak alanlara çıktığı bir mücadele gününe çevirmek için seferber olalım.

Herkesi, 3 ve 10 Nisan tarihlerinde gerçekleştireceğimiz işçi-emekçi buluşmalarına katılmaya, gücümüzü birleştirmeye, 1 Mayıs’ı hep birlikte örgütlemeye çağırıyoruz.

Küçükçekmece:

3 Nisan Pazar - 15.00

Yer: Kemalpaşa Mh. Sultanmurat Cd.

2. Kartal Sk. No:13/1 (Sefaköy metrobü-
se 10 dk. yürüme mesafesi)

İletişim: 0536 714 62 06

Sarıgazi:

3 Nisan Pazar - 14.00

Adres: Yerel Demokrasi Meclisi Sarıgazi Mah. Namık Kemal Cad. Berceste Sok No:4

İletişim: 0535 257 70 99

Esenyurt:

10 Nisan Pazar -15.00

Yer: Fatih Mh. 956 Sk. No.1-3 Barış Life Ticari Site Kat:1 Daire:26 (Esenca
n Hastanesi Karşısı)

İletişim: 0536 610 03 37

Gebze:

10 Nisan Pazar

İletişim: 0 542 843 16 01

**BAĞIMSIZ DEVRİMCİ SINIF PLATFORMU
TÜM OTOMOTİV VE METAL İŞÇİLERİ SENDİKASI
DEVRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI
METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ
PETROKİMYA İŞÇİLERİ BİRLİĞİ**

İstanbul'da coşkulu Newroz!

İstanbul'da on binlerce kişi "Dem dema serkeftinê ye" (Şimdi kazanma zamanı) şiarıyla Yenikapı Miting Alanı'nda yapılan Newroz eyleminde bulundu.

Emek ve demokrasi güçlerinin çağrısı ile yapılan eyleme HDP Eş Genel Başkanı Mithat Sancar, HDK Eş Sözcüsü Esengül Demir ve DBP Eş Genel Başkanı Keskin Bayındır'ın yanı sıra birçok siyasi parti ve kitle örgütü katılım sağladı.

NEWROZ ATEŞİ YAKILDI

Saygı duruşu ile başlayan mitingde Tertip Komitesi Başkanı Atilla Özdoğan komite adına Newroz'u kutladı. Ardından HDP İstanbul İl Eş Başkanları Ferhat Encü ve İlknur Birol birer konuşma yaptı.

Konuşmaların ardından heyet, barış anneleri ile birlikte Newroz ateşini yaktı. Newroz bileşenlerinin ortak metni Türkçe ve Kürtçe okundu. Ortak açıklamada "Selam olsun! ülkenin dört bir yanında direnenlere, cezaevlerinde, işyerlerinde, tarlalarında, yaylalarında, dağlarında, ovalarında, sokaklarında, üniversitelerinde direnenlere" denildi. Açıklamada emperyalist savaşa da değinilerek şunlar ifade edildi:

"Emperyalizm ve faşizm en kirli yüzü ve en kanlı elbisesiyle ülkemizin ve bölgemizin üzerinde dolaşmaktadır. 30 yıl önce güneyimizden başlattıkları; Irak, Suriye, Yemen, Libya'ya yayararak sürdürdükleri yeniden sömürgeleştirme ve hegemonya savaşını bugün de kuzeyimizden, Ukrayna'dan başlattılar. Bizler, bölge ve dünya halklarına sömürü, zulüm, ölüm ve göçlerden başka bir şey getirmeyen bu emperyalist sömürgecilik ve hegemonya savaşlarını ve işgalleri reddediyoruz."

Alevilerin, Kürt halkının, farklı inanç ve kimliklerin asimilasyonuna değinilen açıklamada hapishanelere ve tecrit politikalarına da vurgu yapılarak şunlar ifade edildi:

"Şenyaşar ailesi ve Deniz Poyraz cinayetleri başta olmak üzere Kürtlere karşı işlenen canice cinayetlerin yargılanmamasını, adaletin sağlanmamasını reddediyoruz. Özgürlük, eşitlik, demokrasi, adalet, insanca yaşam mücadelesi veren ve bu mücadelelere önderlik eden işçilerin, üniversite öğrencilerinin ve hocalarının, gazetecilerin, ekolojistlerin/yaşam savunucularının cezaevlerinde tecrite,

baskıya, işkencelere maruz bırakılmasını reddediyoruz. İşçilerin, ağır koşullarda, açlık sınırındaki ücretlerle çalıştırılmalarını, ağır bir yoksulluk ve sömürüye maruz bırakılmalarını; hakları için mücadele edenlerin polis terörüne maruz bırakılmalarını, işten atılmalarını, sendikal haklarının gasp edilmesini reddediyoruz."

Çevre, gençlik ve kadın sorunlarına değinilen açıklamada emperyalist savaş ve saldırganlığa dur deme çağrısı yapıldı ve son olarak şunlar vurgulandı:

"Bugün bu meydana ve ülkemizin birçok meydanında Newroz için bir araya gelen onbinler, yüzbinler, milyonlar savaş, faşizme, yoksullaştırmaya karşı seslerini yükseltiyorlar. Newroz ezilen halkların özlemini duyduğu barışı, kardeşliği, eşitliği kazanmanın mücadelesidir. Savaş karşı barış, AKP-MHP faşizmine karşı özgürlük, yoksullaştırmaya karşı iş ve ekmeğin için omuz omuza mücadeleye çağırıyoruz. Şimdi omuz omuza mücadele zamanı! Şimdi kazanma zamanı! Newroz kutlu olsun."

"HER KADIN Aysel TUĞLUK'UN HAFIZASIDIR. YOK EDEMEZSİNİZ"

Ortak açıklamanın ardından HDK Eş Genel Sözcüsü Esengül Demir konuşma gerçekleştirdi. Demir, tecrit politikalarına ve hasta tutsaklara değindiği konuşmasında "Buradaki her kadın Aysel Tuğluk'un hafızasıdır. Yok edemezsiniz" dedi.

DBP Eş Genel Başkanı Keskin Bayındır ise konuşmasını Kürtçe yaptı ve Newroz'u kutladı.

Programın devamında Birleşik Mücadele Güçleri adına Mürüvet Küçük konuşma yaptı. Ardından ESP, Kaldıraç, SODAP, SYKP adına kısa selamlamalar yapıldı.

***

HDP Eş Genel Başkanı Mithat Sancar

ise yaptığı konuşmada "Hava şartlarına engellemelere rağmen meydana doluran emekçiler, kadınlar gençler hepinizi yürekten selamlıyorum. Newroz piroz be!" dedi ve şunları ifade etti.

"İşte çözümün sesi işte çözümün gücü! Barış, özgürlük, eşitlik yolunu açıyoruz. Bu zorlu bir yoldur, engellerle baskılarla doludur. Ama hiçbir güç bizi yürüyüşümüzden alıkoymadı,, koyamayacak. Zulüm, zorbalık iktidarını mutlaka buradaki gücümüz değiştirecektir. Biz bu ülkeye yeni bir başlangıç yaşatacağız. Newroz başlangıçların günüdür."

Güçlerin birleştirilmesi halinde bu düzeni de değiştireceklerini dile getiren Sancar, "Bu düzenden nemalanan bir avuç sermayedarın emeği sömürmesine, doğayı talan etmesine, bu ülkeyi harap etmesine son vereceğiz. Tek yol 3'üncü yoldur. Bu 3'üncü yol sadece seçimde işbirliği değil uzun süreli bir stratejik terçittir. Bu ülkeye demokrasiyi güçlü ve gerçek demokrasiyi, büyük barışı gerçek adaleti, özgürlüğü, eşit yurttaşlığı getirecek yoldur. Kürtlerin haklı ve onurlu mücadelesinde özgürlük içinde yaşamalarına giden yoldur. İnançları inkar edilen Alevilerin eşit yurttaş olarak yaşayacağı düzenin kurulacağı yoldur. Emeği sömürülen açlığa ve yoksulluğa mahkum edilen milyonların adil paylaşım düzenini inşa edecekleri yoldur" ifadelerini kullandı.

AKDENİZ: İŞTE BURASI HALK İTTİFAKI!

EMEP Genel Başkanı Ercüment Akdeniz ise konuşmasında Ukrayna'da devam eden savaşa değinerek "Savaşa karşı sözümüz 1972'de idam sehvasına çıkarılan Deniz Gezmiş'in söylediği sözdür: 'Yaşasın Kürt ve Türk haklarının kardeşliği! Sosyalistler olarak, emekçiler olarak Kürtlerin kendi kaderini tayin etme hak-

kını savunmaya devam edeceğiz" dedi.

Tek adam rejiminin kadınları, gençleri, Kürtleri, işçileri tanımadığının altını çizen Akdeniz, "Ama sadece tek adam yönetimi değil Millet İttifakı da tanımıyor. Açıkladıkları o metinde emekçiler, kadınlar, Kürtler yok. O zaman ne Millet ne Cumhuriyet ittifakı... Halk ittifakı, halk ittifakı... Geliyoruz. Bize soruyorlar nasıl kuracaksınız halk ittifakını diye, onlara bu meydana gösteriyoruz. İşte burası halk ittifakı" dedi.

BAŞ: ZAFERE KADAR BERABER

TİP Genel Başkanı Erkan Baş yaptığı konuşmada Saray'a şu şekilde seslendi:

"Biz Türkler ve Kürtler sonuna kadar beraber yürüyeceğiz, zafere kadar beraber yürüyeceğiz."

Bizi sadece seçimden seçime hatırlayanlara karşı, bizi sadece kendi çıkarları için kullanmak isteyenlere karşı, bizi halk yerine koymayanlara karşı işte buradayız, bir aradayız."

Konuşmaların ardından Koma Sorjiyan sahne aldı. Eylem coşkulu halaylarla ve sloganlarla sona erdi.

NEWROZ MİTINGİNDEN NOTLAR

-Miting dağılırken polis bir grup insanı ablukaya aldı. ÖHD'nin verdiği bilgiye göre çok sayıda kişi gözaltına alındı.

-Polis arama noktasında geleneksel kıyafetleri ile gelenlere ve üzerinde Selahattin Demirtaş fotoğrafı ve HDP amblemi bulunan atkı ile girmek isteyenlere zorluk çıkardı.

Konuyla ilgilenen ÖHD'li avukatlar tutanak tuttu. ÖHD İstanbul'un sosyal medya hesabında yaptığı paylaşıma göre tutanak tutulmasının ardından geçişlere izin verildi ancak bir seyyar satıcı gözaltına alındı.

-Eyleme "Eşitlik, özgürlük, gönüllü birlik!" şiarlı pankartla katılan BDSP "Newroz'dan 1 Mayıs'a direniş kazanacak! Biz kazanacağız!" diyerek eylem alanında bildiri dağıttı.

-Alana girişler miting bitene kadar devam etti. Miting dağılırken yol kenarında duranlara polis hakaret ederek uzaklaştırmaya çalıştı.

-Eylemde sokak müzisyenleri, Hünermend Huriye, Grup Vardiya, Xero Abbas ve Koma Sorjiyan ezgileriyle sahne aldı.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

İllerde Newroz coşkusu

İZMİR'DE NEWROZ COŞKUSU

İzmir'de Halkların Demokratik Partisi (HDP) İzmir İl Örgütü'nün çağrısıyla Gündoğdu Meydanı'nda Newroz kutlaması yapıldı.

Gündoğdu Meydanı'na hem Kürtçe hem Türkçe pankartlar asıldı. "Şimdi kazanma zamanı!", "Newroz piroz be!" pankartlarının yanı sıra, HDP İzmir İl Binası'na yapılan saldırıda katledilen Deniz Poyraz'ın fotoğrafları da alanın her yanında yer aldı. BDSP alanda "Yaşasın Newroz! Yaşasın İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği!" pankartının yanı sıra BDSP flamaları ile katıldı.

İzmir Newroz'una soğuk havaya rağmen on binden fazla insan katıldı. Saat 13.00'de başlayan program özgürlük ve demokrasi mücadelesinde hayatını kaybedenler için yapılan saygı duruşu ile başladı. Ardından Newroz ateşi yakıldı. Programın devamında tertip komitesi kürsüden tek tek söz alarak kitleyi selamladı, mücadele mesajları verdi. Daha sonra Deniz Poyraz'ın annesi ve barış anelleri kürsüden kitleyi selamladılar.

Kutlamalarda konuşan HDP İzmir Milletvekili Murat Çepni, Newroz meydanlarının faşizme korku, dostu umut verdiğini söyledi. "Kürt halkı özgür olmadan emekçi milyonlar, emekçi Türk halkının da özgür olamayacağını" Çepni konuşmasının devamında şunları söyledi:

"Meydanları dolduran milyonların mesajı, halk iktidarındır. Kendi yolumuzu inşa etmektir. Demokrasi, devrim ve sosyalizm güçlerinin görevi durumu analiz etmek değil, değiştirmektir. İşte bizler, bu meydanları dolduran bizler, durumu değiştiriyoruz. Yeni yaşamı kurmak için yürüyoruz."

Halkların Demokratik Kongresi (HDK) Eş Sözcüsü Cengiz Çiçek ise bir avuç bezirganın Türkiye halklarına dünyayı dar etmeye çalıştığını söyledi. Çiçek, "Bu dünya sizin değil, bu dünya halkların, Alevilerin, Sünnilerin, doğanın, emeği ile dünyayı var edenlerin, kadınların, gençlerin dünyası. Selam olsun sizlere. Savaş, zulüm dönemlerinden geçiyoruz. Halen bugün Ortadoğu'yu savaş cehennemine çevirmek isteyenler var" dedi. Savaş siyasetinin Türkiye ve Kürdistan halklarının mücadelesini engelleyemeyeceğini ifade eden Çiçek, "Biz savaştan değil barıştan tarafız" diye konuştu ve AKP-MHP iktida-

rını eleştirdi.

Newroz kutlamaları sanatçı Mervan Tan'ın konseri ve halaylar ile devam etti.

Trakya'da coşkulu Newroz!

Trakya'da bu yıl Newroz kutlamaları soğuk hava koşullarına rağmen coşkuyla gerçekleşti. Tekirdağ Ergene ilçesinde yapılan Newroz kutlamalarına Trakya bölgesinin tüm illerinden katılım sağlandı.

Newroz programında ilk olarak halkların özgürlük mücadelesinde şehit düşenler için bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu. Newroz tertip komitesinin kitleyi selamlamasıyla etkinlik başladı. Ardından EMEP Tekirdağ İl Başkanı Mukaddes Akdeniz konuşma yaptı. Akdeniz konuşmasında Ukrayna savaşına değinerek, halkların gerçek düşmanı olan emperyalistlere karşı verilecek mücadelenin önemine vurgu yaptı. Aynı şekilde, fabrikada işçileri sömüren ve hayat pahalılığında üç kuruşu dahi işçilere çok gören sermayedarlara karşı da mücadelenin önemine değindi. Sonrasında ise HDP Tekirdağ İl Eş Başkanı kitleyi Kürtçe selamladı. Selamlama kitle tarafından coşkuyla karşılandı.

Programın devamında HDP İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu sahneye çıkarak konuşma gerçekleştirdi. Devletin tüm baskılarına ve havanın muhalefetine rağmen meydanları dolduran Kürt halkının direniş coşkusunun kırılmayacağını söyleyen Kenanoğlu, Figen Yüksekdağ,

Selahattin Demirtaş başta olmak üzere keyfi bir şekilde tutuklanmış tüm Kürt mahkumlara selam gönderdi. Konuşmasında Ukrayna savaşına değinen Kenanoğlu, "NATO'nun yayılmacı politikaları yüzünden Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesi kabul edilemez, her koşulda savaşa hayır demek gerekiyor. Fakat aynı şekilde Türk ordusunun Kürt halkına yönelik operasyonlarına ve işgaline karşı durmak da gerekmektedir" dedi. Türkiye'de yaşanan ekonomik krize değinen Kenanoğlu, açılım sürecinde ekonomik krizin olmadığını ve krizin son bulması için tekrar açılım sürecine dönülmesi gerektiğini söyledi.

Hasta tutsakların sahte raporlarla tutukluluklarının devam edilmesi hukuki, vicdani ve insan bir durum değildir diyen Kenanoğlu, Aysel Tuğrul başta olmak üzere tüm hasta tutsakların derhal serbest bırakılması çağrısı yaptı. Kürk halkının ulusal mücadelesinin sembolü olan Newroz'u kutlayarak konuşmasını tamamladı.

Son olarak Grup Baran sahneye çıktı. Yakılan Newroz ateşiyle birlikte halaylar çekildi.

GEBZE'DE BASKILARA RAĞMEN NEWROZ ATEŞİ

Kocaeli HDP 19 Mart Cumartesi günü Gebze Mevlana Mahallesi Kapalı Pazar yerinde Newroz gerçekleştirdi. "Dem

Dema Serkeftine Ye! Şimdi Kazanma Zamanı! Newroz Şima Piroz Be! Newrozunuz Kutlu Olsun! 2022 Newroza We Piroz Be! 2022 Newrozunuz kutlu olsun!" Türkçe ve Kürtçe şiarlarıyla yapılan Newroz için kitleler yoğun kar yağışına rağmen erken saatlerde toplanmaya başlandı. İki koldan alana girildi ve alanda iki arama noktası yer aldı.

Arama noktalarında polisin keyfi engellemeleriyle karşılaşıldı. Kürt kadınların giydiği geleneksel kıyafetlerden, sarı-kırmızı-yeşil renklerdeki yazma, mendil vb. eşyalarla, sadece kırmızı renkteki mont, şapka dahi bunların "tek renk" olması keyfi söylemleriyle çıkarılmak istendi. Newroz'a gelenlerin montlarını, şapkalarını bırakmaları istendi. Desteğe gelen kurumların flamaları engellendi. BDSP flamaları uzun denilerek alana alınmadı. Polisin bu yoğun keyfiliklerine karşı Ömer Faruk Gergerlioğlu ikinci arama noktasında durumu protesto etti. Bu yasakçı, keyfi tutum son bulmadıkça alana giriş yapmayacağını söyledi. Polis noktasındaki konuşmasında 21. yüzyılda, 2022'de sarı, kırmızı, yeşil renkte olduğu için flamalar, bayrakların alana alınmamasını kınadı. Gergerlioğlu'nun polisin tutumuna karşı protestosu Kürt işçi, emekçiler tarafından "Faşizme karşı omuz omuza" sloganlarıyla karşılık buldu. Buradaki ısrarlı bekleyiş ve Newroz'a gelenlerin tepkileri sonucunda arama

noktasındaki polisin keyfi tutumları bir nebze esnetildi ve polis geri adım atmış oldu. Newroz bayrakları alınarak alana giriş yapıldı. Kitlenin tamamının geçişiyle program başladı.

Newroz programı saygı duruşuyla başladı. İlk sözü Tertip komitesi adına Mehmet Selim Akboğa aldı. Newroz selamlandı. Sırayla Kocaeli İl Eşbaşkanı Leyla Aygün, HDK Merkez yürütme kurulu adına Gurbet Aydoğan konuştu. Ardından Ömer Faruk Gergerlioğlu bir konuşma gerçekleştirdi. Newroz'u engellemeye direniş geleneğinin hedef alındığını söyledi. Geçen sene meclisten atılmaya çalışıldığı için adalet nöbetine girdiğini ve bu alanda olmadığını söyledi. O zaman da direndiğini, halkın yanında olduğunu belirtti. Konuşmasında Saddam'ın Halepçe'de Kürtlere yönelik katliamına değindi. Ayrıca Diyarbakır'da gözaltına alınan kadınlardan 7'sinin tutuklanmasını protesto etti. Bu baskılara rağmen HDP olarak ülkeye çok çeşitliliği getireceklerini ifade etti.

Gergerlioğlu, Diyarbakır Newroz'u'nda katledilen Kemal Kukurt'u da anarak polisin Kukurt dosyasından kesitler sundu. Dört polisin açığa alınması talebine karşın bugün polislerin beraat ettiğini, üstelik istinafdan polislerin görevini yaptıkları yönündeki karar çıktığını söyledi. Bu kararların Deniz Poyrazların katledilmesinin de önünü açtığını vurguladı. Gergerlioğlu konuşmasını zindanlardaki tüm arkadaşlarımızla birlikte mücadele devam edeceğiz diyerek bitirdi.

Ardından Kandıra 1 No'lu F tipi Cezaevi'nde kalan Damla Bağcı'nın mesajı okundu. Mesajda Newroz'un zalimlerden hesap sorma günü olduğu söylenilerek, Newroz kutlandı. Newroz eylemi çekilen halayların ardından bitirildi. Eylem çıkışı polis provokasyon yapmaya çalıştı ve alandan çıkmaya çalışanların giydikleri ve taktıkları sarı-kırmızı-yeşil eşyaları almaya çalıştı. Polisin tutumu kitlenin sahiplenmesiyle boşa düşürüldü.

Eyleme BDSP, EMEP, Kaldıraç, TÖP katılım gösterdi ve kürsüden selamlandı.

MERSİN'DE NEWROZ COŞKUSU

Mersin'de Tirmil Alanı'nda "Dem dema serfektinê ye" şiarıyla Newroz kutlandı. Flamalarla süslenen, alana, "Tecrit kıracağız faşizmi yeneceğiz", "Newroz pîroz be" ve "Kemal Kurkut ölümsüzdür" yazılı pankartlar asıldı.

"Bijî Newroz" sloganı ve zılgıtlarla alana giren gençler, çocuklar, kadınlar herkes coşkuyla halaya durdu. Ağırıklı olarak Kürt gençlerinin katıldığı Newroz'da HDP Mersin İl Eşbaşkanı Bedriye Kuş ve Hoşyar Sarıyıldız açılış konuşmasını gerçekleştirdi.

Newroz'da SYKP Eş Genel Başkanı

Canan Yüce bir konuşma yaptı ve AKP ve MHP ittifakının halka; baskıyı, zulmü, yoksulluğu ve savaşı dayattığını belirterek, bu politikalara karşı tüm kesimlerin direndiğini söyledi.

Birleşik Devrimci Parti Genel Başkanı Elif Torun Öneren şunları vurguladı: "Şimdi birlikte kazanma zamanı. İktidarın politikalarına karşı diz çökmeyip, mücadele edeceğiz. Halkın birleşik mücadelesini yükseltme zamanıdır"

Halkevleri Genel Başkanı Nebiye Merttürk, ülkede eşitlik ve barış mücadelesini yükselteceklerini kaydetti.

Eski milletvekili Sırrı Sakık'ın yanı sıra ana konuşmayı HDP Mersin Milletvekili Fatma Kurtalan gerçekleştirdi ve mücadele çağrısı yaparak bu seneki Newroz'un önemine dikkat çekti. Kurtalan şunları ifade etti:

"Biz Kürtler 2013 yılındaki Newroz'un izinden gidiyoruz. 2013 Newroz'unda Sayın Öcalan bir deklarasyon yayınladı. Diyarbakır Newroz'unda Sayın Öcalan Kürt sorununun demokratik çözümünün nasıl olacağını dünyaya, Türkiye'ye dünyaya bizlere izah etti. Biz Kürtler Sayın Öcalan'ın sunduğu deklarasyonun hayata geçmesi için sonuna kadar mücadele edeceğiz"

Newroz eylemi çekilen halaylarla sona erdi.

BURSA'DA NEWROZ COŞKUSU!

2022 Newroz'u Bursa Arabayatağı pazar alanında, kötü hava koşullarına rağmen binlerce kişinin katılımıyla gerçekleştirdi.

"Şimdi kazanma zamanı!" şiarıyla gerçekleştirilen miting, halaylarla başladı.

Tertip Komitesi adına yapılan açıklamada, "2600 yıl önce zalim Dehak'ın

zulmüne balyozuyla son veren Demirci Kawa'nın yaktığı ateş bugün bizlerin de yolunu aydınlatıyor. Demirci Kawa gibi bizler de bugünün zalimleri ve zorbalara karşı emekçiler, ezilenler ve halklar olarak barış ve demokrasi mücadelesini sürdürüyoruz." denildi.

Dünyanın dört bir yanında egemen güçler tarafından yürütülen savaşların faturasını emekçi halkların ödediği söylenirken, halkların zaferinin ancak ortak mücadeleyle mümkün olacağı ifade edildi.

İstanbul'dan Rojava'ya kadar direnen, aynı zamanda işçi direnişlerinde mücadeleyi büyüten kadınlar selamlandı. Açıklamada adalet, eşitlik ve özgürlük çağrısı yapıldı.

Tertip komitesi adına TÖP, TIP, EMEP, Halkevleri, SMF temsilcileri, HDP Bursa eş başkanları kitleyi selamladı.

HDP Kadın Meclisleri adına yapılan konuşmada, yükselen kadın mücadelesine vurgu yapıldı. Başta Aysel Tuğluk olmak üzere, hapisanelerdeki kadın siyasi tutsaklar selamlandı.

HDP Eş Genel Başkan Yardımcısı Saruhan Oluç ise, güncel siyasal duruma dair değerlendirmeler yaparak demokrasi ittifakının önemine değindi. AKP-MHP iktidarının politikalarını teşhir ederek muhalefeti eleştirdi. Kürt özgürlük mücadelesini selamlayan Oluç, mücadeleyi büyütme çağrısıyla konuşmasını sonlandırdı.

Türküler ve halaylarla Newroz programı sona erdi.

ANKARA'DA NEWROZ

Ankara'da Emek ve Demokrasi Güçleri Newroz mitingini gerçekleştirdi.

Mücadelede yitirilen devrimciler adına yapılan saygı duruşu ile başlayan mi-

ting, örgütleyici kurumlar adına okunan açılama ile devam etti. Newroz'un tarihesinin kısaca anlatıldığı, Kürtçe ve Türkçe okunan metinde "Emperyalizm Ortadoğu'da ve Ukrayna'da savaş üretiyor. Bu savaş bir tarafını ABD, AB ve NATO'nun diğer tarafını ise Rusya'nın çektiği emperyalist hegemonya savaşdır... Barış, adalet, eşitlik ve özgürlük mücadelemiz, özgür ülke, sınıfsız sömürsüz bir dünya kurana dek devam edecek" denildi.

Ortak metnin ardından HDP Milletvekili Filiz Kerestecioğlu konuşma yaptı. Kerestecioğlu konuşmasında şunları ifade etti:

"Bu yıl hep beraber kazanma zamanı diyoruz. Dehaklara karşı kadınlar, işçiler, ezilen halklar olarak birleştik. Bugünün Kawa işçiler, kadınlar, Kürt halkıdır. Biz milyonlarız. Bu Newrozda aynı zamanda rehin alınan arkadaşlarımızın da sesi oluyoruz. Leyla Güven'in dediği gibi 'ayağımıza elimize batan dikenler aradığımız gülmün habercisidir'. Bugün Aysel Tuğluk şahsında hasta mahpusların da sesini yükseltiyoruz. Katledilen Deniz Poyraz için buradayız. Keman sesini düşünen Kemal Kurkut için buradayız. Bugün burada ateş yakmak yasakmış. Ama biz o ateşi çoktan yaktık."

Konuşmaların ardından Mehmet Atlı sahnede yerini aldı. Miting halaylarla sona erdi.

Polis alana giren birçok gruba baskı kurmaya çalıştı. Pankartları almamak için bahaneler uydurdu.

Sınıf devrimcileri "Yaşasın işçilerin birliği hakların kardeşliği!" pankartı ile alanda yerlerini aldılar.

KIZIL BAYRAK / İZMİR-TRAKYA-GEZBE-MERSİN-BURSA-ANKARA

Ukrayna savaşı ve işçi sınıfı

A. Engin Yılmaz

Ukrayna gerilimi üzerinden patlak veren savaş, büyük emperyalist güçler arasındaki rekabet, egemenlik ve pazar kavgalarının yoğunlaşmış biçimidir. Başını ABD'nin çektiği batılı emperyalist blok ve NATO'nun "Rus saldırganlığına karşı" histeri düzeyindeki savaş kışkırtıcılığı yükselmeye devam ediyor. "Ülkelerin ulusal egemenliği", "uluslararası kurallara dayalı düzene saygı" ve "barışın egemen kılınması" yalanları eşliğinde, savaş kışkırtıcılığı haklı çıkarılmaya çalışılıyor. Rusya "kendi ulusal güvenliği"ni sağlamak adına sınıra askerlerini yığıldığında, bu dünya barışına yönelik bir tehdit olarak mahkûm ediliyor. Ama ABD emperyalizmi ve NATO Doğu Avrupa'ya binlerce asker konuşlandırıp üslerle donatırken, "barışı ve demokrasiyi koruma" sahtekârlığı sergileniyor.

Emperyalist çıkarlar uğruna kışkırtılan savaşla, ikinci emperyalist savaştan bu yana Avrupada da büyük askeri konuşlanmaya ve bölgenin silaha boğulmasına tanıklık edilmektedir. Mevcut çatışma emperyalist güçler arasındadır ve gerisinde emperyalist dünya egemenliği uğruna mücadele vardır. Dünyanın yeniden paylaşımı, doğal kaynakların yağmalanması, enerji kaynaklarının kontrol edilmesi uğruna süren mücadele, işçi sınıfı, emekçiler ve ezilen halkların yaşamı üzerinde çok yönlü sonuçlar yaratmaktadır ve savaşın devam etmesi durumunda daha ağırları yaratacaktır.

Her savaş, işçi ve emekçi kitleler için, sosyal harcamalarda daha fazla kesinti, sömürünün artması, ücretlerin düşürülmesi, uzun çalışma saatleri, işten atmalar, işçi-emekçi çocuklarının emperyalistlerin çıkarları uğruna savaş alanlarına sürülmesi, hak ve özgürlüklerin tırpanlanması, polis devletlerinin inşası ile zorbalığın tırmandırılması demektir. Bunlara, halklar arası kışkırtılan nefret ve düşmanlık, şovenizm ve ırkçılık, ezilen halklar ile işçi sınıfı arasındaki bölünmeler eşlik etmektedir. Şu sıralar Avrupa'da özellikle ırkçılık ve ayrımcılık üzerinden utanç verici örnekler sergilenmektedir. Rusya, Ukrayna, ABD ve Avrupalı işçi ve emekçileri, kendi kapitalist hükümetlerinin kirli ve kanlı çıkarlarına alet edilmekte, onların birliği ve dayanışması zehirlemeye çalışılmaktadır.

Ukrayna savaşı işçi sınıfına karşı da

bir savaştır

Ukrayna üzerinden yürütülen savaş, öncelikle savaşın doğrudan içinde yer alan ülkelerin işçilerine ve emekçilerine yöneliktir. Nasıl ki Putin Rusya'sı Ukrayna'ya Rusya işçi sınıfının ve emekçilerinin çıkarları için saldırmadıysa, nüfusun yüzde 60'ından fazlasının aşırı yoksulluk içinde yaşadığı, en zengin 100 oligarkın ise GSYİH'nın yüzde 37.5'ine sahip olduğu iddia edilen Ukrayna'nın Neonazi yönetimi de Ukraynalı işçilerin değil, işbirlikçi tekeli kapitalistlerin ve uşaklığını yaptıkları emperyalist güçlerin çıkarları için savaşıyor. ABD, Avrupa ve NATO da Rusya'yı kuşatırken, Ukrayna'yı silaha boğacak adımlar atıp savaş kışkırtıcılığını tırmandırırken, bunu Ukraynalı, Avrupalı ve Amerikalı işçilerin çıkarları için yapmıyor. Tersine onların çıkarlarını da hedefliyor.

Derinleşen ekonomik kriz tüm dünyada işçilere yönelik yeni bir saldırı dalgasına yol açıyorken, şimdi buna savaşın yükü de eklenmektedir. Rusya, Ukrayna, Amerika, Avrupa'nın işçi ve emekçileri savaşın da faturasını ödetmektedir. Emperyalist burjuvazi, barış zamanında emek gücünü son damlasına kadar sömürdüğü işçi kitlelerini savaş zamanında da kendi çıkarlarına hizmet etmesi için cepheye ölüme sürmektedir. Kaynaklar toplumun yararı yerine, ölüm ve yıkım kusan silahlar için kullanılmaktadır. İşçilerin cepleri kendi kirli çıkar savaşları

için boşaltılırken, silah tekellerinin kasaları doldurulmakta, yüz milyarlarca dolar-euro silahlanmaya ve savaşa yatırılmaktadır.

NATO'nun Doğu Avrupa'daki varlığı veya Rusya'nın Ukrayna saldırganlığı, dünya emperyalizminin çıkar kavgasıdır. İşçi sınıfı ve emekçilerin bu kavgadan hiçbir çıkarı yoktur. İşçi ve emekçiler cephede birbirine kırdırılırken, her iki ülkenin burjuvazisi de bunu emekçilerin ve halkın çıkarları için yaptıkları yalanını söylüyorlar. ABD liderliğindeki NATO ve batılı emperyalist blok da "Ukrayna halkına destek", "Ukrayna'nın egemenlik hakkı"ni savunmak vb. yalanlarla Rusya'ya boyun eğdirmeyi, militarizmi ve savaşı tırmandırmayı, emperyalist çıkarların güvenceye alması hedefliyor. Dolayısıyla işçilerin sınıfsal çıkarlarına, hak ve özgürlüklerine ve özelemlerine karşı da bir savaş yürütülüyor. Bu savaş işçilerin ve emekçilerin savaşı değildir. Bu savaş, Rus, Ukrayna, ABD ve Avrupa'da emekçilerin çıkarlarının savunulması-korunması için sürdürülen bir savaş değildir. Bu savaş, işçilere ve emekçi halkalara karşı bir savaştır.

Sürmekte olan savaştan öncelikle Ukrayna ve Rus işçi sınıfını ve emekçi kitleleri etkilese de savaşın sonuçları tüm ülkelerdeki emekçi kitleler üzerinde de etkide bulunuyor. Bu kendisini her şeyden önce enerji ve gıda fiyatlarının artması üzerinden gösteriyor. Salgının derinleştiği krizin faturasını zaten

ödemekte olan emekçi kitlelere şimdi de savaşın faturası yükleniyor ve bundan Putin sorumlu tutuluyor. ABD, Avrupa Birliği ve NATO, Rusya'ya karşı olağan dışı bir birliktelik sergileyip örneği görülmemiş yaptırımlar uyguluyorlar. Fransız Maliye Bakanı, "Rusya'ya karşı topyekün bir ekonomik ve mali savaş açacağız", "Rus ekonomisinin çöküşüne neden olacağız" açıklamasını gururla yapmıştı. Bu yaptırımların kendi ülkelerindeki emekçilere faturaya dönüşeceği bir yana, "Rus ekonomisinin çöküşü" her şeyden önce Rusya işçi sınıfı ve emekçileri için yıkım demektir. Yaptırımlar daha şimdiden Rusya işçi sınıfının yaşam koşullarını vurmıştır.

HALKLAR ARASINDA SAVAŞA, SINFILAR ARASINDA BARIŞA HAYIR!

Ukrayna savaşında tüm tarafların gerici emperyalist hedefleri var. Onlar kendi emperyalist çıkarları uğruna mücadele ediyorlar. Ukrayna'daki sivillerin acısını durdurmak için savaşı sona erdirmek Batılı emperyalistleri ilgilenmiyorlar. Tek kaygıları Ukrayna üzerindeki etki alanlarını kaybetmemek, dünya egemenliği mücadelesinde konumlarını güçlendirmektir. Bunun için de yaptırımlar ve Rus karşıtı şoven propagandayla çatışmayı daha da kışkırtmaya ve savaşı uzatmaya çalışıyorlar.

Bu emperyalist çatışmanın kurbanları farklı ülkelerin işçi sınıfı ve ezilen halklarıdır. Dolayısıyla tüm ulusların işçi sınıfının ortak çıkarı, kendi kapitalist ikti-

darlarına karşı mücadele etmektir. Putin rejimini devirmek Rusya'daki işçi sınıfının göreviyken, kendi kapitalist iktidarına karşı mücadele etmek de Ukrayna'daki işçi sınıfının görevidir. Batılı emperyalist ülkelerin işçi sınıfının önünde de, öncelikle kendi ülkesindeki egemen sınıfa ve onun savaş çığırtkanlığına karşı mücadele etme sorumluluğu durmaktadır. Çünkü asıl düşman kendi ülkelerindedir. Eğer bugün emperyalist güçler yeryüzünün birçok bölgesini kana ve ateşe boğuyorsa, eğer kapitalist sınıf işçi sınıfına kölece bir yaşam ve çalışma koşullarını dayatabiliyorsa, bu işçi sınıfının örgütlü ve bilinçli bir birlikten yoksun olduğu içindir. Bu nedenledir ki halklar arasında kardeşlik büyük yaralar almıştır.

SAVAŞI VE YIKIMI ÖRGÜTLÜ İŞÇİ SINIFI DURDURABİLİR!

Bu yıkım savaşını ancak işçi sınıfının örgütlü gücü durdurabilir. Kapitalizmin ekonomik krizleri işçiler için zaten daha fazla sefalet anlamına geliyorken, savaş bunu daha da derinleştirecektir. İşçi sınıfı ve emekçilere bugün yokluk, yoksunluk ve açlıktan başka bir şey veremeyen kapitalist düzen, yarın gezegenimiz üzerindeki canlı yaşamı da tehdit edecek olan daha büyük emperyalist barbarlık savaşları sunacaktır. Çünkü savaş, kapitalist-emperyalizmin krizlerine uluslararası planda verdiği yanıtıdır. Dolayısıyla onun işçi ve emekçilere daha fazla barbarlık, şovenizmin ve ırkçılığın tırmandırılması, halklar arasında düşmanlık zehrinin yayılması, maddi ve manevi yıkımdan başka sunabileceği bir şeyi kalmamıştır.

Nasıl ki uluslararası burjuvazi sınıf çıkarları gerektirdiğinde birlikte davranabiliyorsa, uluslararası işçi sınıfının çıkarları da ortak. Çünkü "işçilerin anavatanı yoktur"! Onların dünyanın dört bir köşesinde kapitalistler tarafından emeği sömürülmektedir. Dolayısıyla işçilerin düşmanı sınır ötesinde değil, yaşadıkları ülkelerdedir. İşçi sınıfının savaşı, kapitalist sınıfa, baskıya, sömürüye ve ayrımcılığa karşı vereceği sınıf savaşımıdır. İşçi sınıfı ancak kapitalist bunalımların ve emperyalist savaşların yıkımlarına karşı birleşip örgütlendiğinde, sınıf bilinciyle mücadeleyi yükselttiğinde kapitalist barbarlığın karşısında durabilecektir.

Emekçi insanlık için tam bir kabusa dönüşen ve onu barbarlık içinde yıkıma sürükleyen kapitalizmden kurtulmanın tek yolu vardır. Burjuvazinin emekçileri birbirine kırdırttığı silahları bizzat bu sömürücü sınıfa çevirmektir. Ancak o zaman uluslararası işçi sınıfı, tüm kapitalist sömürücülere, tüm emperyalist güçlere ve onların savaşlarına karşı sosyalizme giden devrimci yolu açabilecektir.

AB'nin "Stratejik Pusula"sı: Militarist histeriye 'Rusya bahanesi'

AB ülkelerinin dışişleri ve savunma bakanları Belçika'nın başkenti Brüksel'de toplandılar. Toplantıdan çıkacak sonuçlar muhtemelen bugün netleşecek. Ancak toplantı öncesi yapılan açıklamalar çıkacak sonuç hakkında fikir veriyor. Yapılan açıklamalar ve estirilen zehirli hava, toplantının silahlanma ve militarist kurumları tahkim etmek için düzenlendiğini anlatıyor.

"STRATEJİK PUSULA" NIN KABUL EDİLMESİ BEKLENİYOR

Toplantı öncesinde bir açıklama yapan Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, "AB'nin yeni savunma ve güvenlik doktrini" olarak nitelendirilen "Stratejik Pusula" belgesinin üye ülke dışişleri ve savunma bakanları tarafından kabul edilmesini umut ettiğini söyledi.

Savaş gerçeği ile karşı karşıya bulduklarını iddia eden Borrell, AB'ye üye ülkelerin askeri yetkinliklerini koordineli bir şekilde artırmak zorunda olduklarını savundu. Hazırlanan güvenlik konseptinin Ukrayna savaşına verilen yanıtın bir parçası olduğunu vurgulayan Borrell, "Askeri olarak daha güçlü olmak için çalışacağız" dedi.

AB şefinin açıklamaları toplantının amacını özetliyor. Burada Ukrayna savaşına yapılan atflar, Rusya'ya ve lideri Putin'e yöneltilen suçlamalar ise, işin bahanesi oluyor. Zira AB şeflerinin silahlanma ve militarizmi tahkim etme pusulası çoktan hazır bekliyordu. Pervasız adımlar atmak için Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısını

bulunmaz fırsat saydılar. Almanya başta olmak üzere AB emperyalistlerinin agresif bir silahlanma ve militarizmi tahkim etme adımlarını jet hızıyla atmaları, bu konuda çoktan beri hazırlıklı olduklarını gözler önüne seriyor.

HİSTERİK RUSYA KARŞITLIĞI SİLAHLANMANIN KILIFIDIR

Toplantı öncesinde yapılan açıklamalarda Rusya/Putin karşıtlığı tavan yaptı: "Rusya savaş suçu işliyor, hastaneleri tiyatro salonlarını bombalıyor, sivilleri hedef alıyor, kentleri yıkıyor, sivil altyapıyı hedef alıyor vb..." Güya bundan ötürü "Ukrayna'ya daha çok silah ve para, Rusya'ya daha çok yaptırım ve izolasyon" yönünde açıklamalar yapıldı.

Sivillerin gördüğü zarara yapılan vurgu, AB şeflerinin riyakarlığının nişanesidir. Zira AB, ABD emperyalizmi ve NATO tarafından halklara karşı işlenen insanlık suçlarının neredeyse tümüne ortaklar: Afganistan'da, Irak'ta, eski Yugoslavya'da, Libya'da, Suriye'de, Yemen'de ve birçok Afrika ülkesinde... Yani AB şefleri, savaşın ağır faturasını ödeyen Ukraynalı sivillerin acılarına timsah gözyaşları döküyorlar. İzledikleri Ukrayna politikası bu savaşın patlak vermesinde rol oynadığı gibi, şimdi de savaşı uzatacak bir politika izleyerek, Ukrayna halklarının daha da ağır bir yıkımla karşı karşıya kalmalarına neden oluyorlar. Onlar için esas mesele, silahlanma yarışını hızlandırıp militarist kurumları tahkim etmektir.

AB ülkelerinin ekonomisi şimdiden sıkışırken, akaryakıt başta olmak üzere

hemen herşeyin fiyatı yükselirken, yağ, şeker, un gibi temel tüketim maddelerinin emperyalist kıtada yeterince bulunmaması uzun yıllardan sonra tekrar yaşanırken, Rusya karşıtı histerinin doruğa çıkartılması tesadüf olabilir mi?

AB üyesi ülkelerde yoksulluk artıyor. Şimdiden zam protestoları başladı. Savaşın uzamasından kaygılı oldukları izlenen Macron'la Scholz Putin'le diyalogu sürdürüyor... Hal böyleyken Rusya karşıtlığında çitanın yükseltilmesinin 'olağan' koşullarda mantıklı bir gerekçesi olamaz. Zira şimdiki durumun uzaması AB ülkelerinin tümü için ağır ekonomik-sosyal faturalar yaratacaktır. Elbette bunu AB şefleri de çok iyi biliyorlar.

Bu tablo ışığında Brüksel'den yansıyan Rusya karşıtı histeriye bakınca, esas meselenin "Stratejik Pusula" dedikleri şeye Avrupa halkları nezdinde meşruluk kazandırma telaşı olduğu anlaşılıyor. Zira bu 'pusula' daha çok silahlanma, daha çok militarizm, daha çok ırkçılık demektir. Bunun işçi ve emekçilere yansımaları ise, şimdiden hissedildiği gibi daha çok yoksulluk, daha çok sefalet olacaktır.

Görünen o ki, gözü dönmüş AB şeflerinin çok aceleleri var. Ukrayna'da savaş bitmeden silahlanma ve militarizm katarını harekete geçirmek istiyorlar. Bu ise emperyalist güçler arası hegemonya savaşının giderek daha tehlikeli bir süreçte gireceğine işaret ediyor.

Bu histerinin önünü ancak Avrupa işçi sınıfı ile emekçilerinin silahlanma, militarizm ve emperyalist savaş karşıtı direnişi kesebilir.

Ulusal sorun ve toplumsal devrim / 2

H. Fırat

(Tamamı ilk kez TKİP Merkez Yayın Organı Ekim'in Nisan 2013 tarihli 289. sayısında yayınlanmış olan metnin birinci bölümüne geçen sayımızda yer vermiş-tik...)

GERÇEK BÖLÜNME SINIFSALDIR

Abdullah Öcalan sık sık Türkiye sol hareketinin bağrında yetiştiklerini söylüyor. Kuşkusuz bu doğrudur. Nitekim bugünkü olumlu özelliklerinin önemli bir bölümünü buna, sol kültürel şekillenmeye borçludurlar. PKK eksenli Kürt ulusal hareketi hiçbir dönem Türk halkına herhangi bir düşmanlık çizgisi izlemedi. Bu olumlu tutum kuşkusuz PKK'deki sol mayadan geliyor. Kürt hareketinin liderleri Türkiye'nin sol kültürü içerisinde yetiştiler. Enternasyonalizm, halkların kardeşliği vb. konularda Marksizmden ciddi biçimde etkilendiler.

Hala da Kandil'deki PKK yöneticileri kendilerince marksist bir terminoloji kullanırlar. Sınıflardan konuşurlar, siyasal güçlere sınıfsal anlam atfetmeye çalışırlar, ilerici amaç ve niyetlerden söz ederler, Türkiye emekçi hareketine karşı sıcak duygular dile getirirler. Ama tüm bunlar yine de bugün izlenmekte olan çizginin yapısal zafiyetini ortadan kaldırmıyor.

PKK'nin yeni dönem stratejisi, düşük yoğunluklu bir savaşla Türk devletini masaya oturmaya razı etmeye dayanıyor. Bu stratejide Türkiye işçisiyle, emekçisiyle birleşmeye dair bir şey yok ne yazık ki. Türkiye işçisinin ve emekçisinin desteğini kolaylaştıracak, harekete geçirecek, kazanıp olacak herhangi bir politik yön yok burada. Birkaç sol aydını ya da bazı sol parti başkanlarını milletvekili yapmakla olacak şey değil bu. Yedeğine aldığı reformist sola siyasette alan açmaktan ve ondan kendi çizgisinde yararlanmaktan öteye bir anlamı yok bunun.

Yapmanız gereken daha farklı bir şey, eğer gerçekten Türk emekçisinin güvenini kazanmak ve desteğini almak istiyorsanız. Newroz'da İstanbul'dan yüzbinlerce kişi topluyorsunuz. Bu kitlenin hatırı sayılır bir bölümü fabrika işçilerinden oluşuyor. İşte bunları fabrikalarda sosyal mücadeleye yöneltin. Türk emekçisiyle birlikte, öteki milliyetlerden emekçilerle birlikte örgütlenmeye, mücadele etmeye, sendikalaşmaya, greve, direnişe çık-

maya teşvik edin. Onları sosyal mücadeleye, sınıflar mücadelesine etkin biçimde katılmaya çağırın. Türkiye işçi sınıfının ve emekçilerinin sorunlarıyla ilgilenin.

Mecliste kürsüye her çıktığınızda salt Kürt sorunu üzerinden konuşmak zorunda mısınız? BDP neden büyük burjuvazinin birkaç on yıldır kesintisiz biçimde uyguladığı sosyal yıkım politikalarına karşı cepheden bir mücadele yürütmez? Emperyalizmin genel olarak Ortadoğu'daki ve şu sıralar da Suriye üzerindeki planlarına neden anti-emperyalist bir çizgiden karşı çıkmaz ve teşhir etmez. Kürsüye çıktığınızda neden yalnızca Kürt sorunu üzerinden konuşmakla sınırlar kendini? Bu benim hakkım, böyle istiyorum, böyle konuşurum diyebilirsiniz. Ama böylece izlediğiniz çizginin dar görüşlülüğünü de ortaya koymuş olursunuz. Bununla Türk emekçisinin ne güvenini kazanabilir ne de desteğini alabilirsiniz.

Oysa Türk burjuvazisi Kürtler içerisinde kendi sınıfdaşlarının tam desteğine sahip. Büyük burjuvazi, büyük toprak sahipleri, aşiret reisleri onunla birlikte. Doksan bin kişilik korucu ordusu yirmi yılı aşkın bir süredir onun hizmetinde. Egemen Bağışlar, Mehmet Şimşekler,

Hüseyin Çelikler onunla kol kola duruyor. Kürdistan'dan köklenen tarikatlar, cemaatler hep onun hizmetinde. Kürdistan gericiliğinden güç aldığı için AKP Kürdistan'ın en büyük partisi halen. Türk burjuvazisi Kürdistan içindeki kollarını, Kürdistan içindeki gericiliği örgütlüyor. Ama siz Kürt hareketi olarak, Türkiye toplumu içerisinde size müttefik olacak güçlere yabancı kalıyorsunuz. Yedeğinize aldığınız kişilikten yoksun sol çevre ve gruplarla üstünüze düşeni yaptığınızı sanıyorsunuz. Oysa bunun Türk emekçileri üzerinde olumlu bir yankısı olmaz. Tam tersine, bu kuyrukçu ve kişiliksiz tutum, Türk emekçisinin sola güvensizliğini daha da pekiştirir, ona olan mesafesini daha da büyütür.

Siz ancak Tekel direnişlerini çoğalttığınız ölçüde Türk ve Kürt işçi ve emekçilerini birleştirebilir, mücadelenin ateşi içinde kaynaştırabilirsiniz. Bunu yaptığınız süreçte, siz bu düzenin içinde Kürt sorununda elde edilebilir en çok şeyi elde edersiniz. Şu an zaten elde edilen herşey, bu meselelere herşeye rağmen devrimci olarak yaklaştığı bir dönemin bugüne kalan mirasıdır. '80'li ve '90'lı yıllarda devrimci bayrak altında verilen mücade-

lenin bugüne yankısıdır. Eğer böyle davranırsanız, devrimci bir çizgide hareket ederseniz, böylece hem bu düzen içinde alabileceğiniz en çoğunu alırsınız, hem de geleceğe dönük olarak bu meselenin gerçek özgürlük ve tam eşitlik temelinde çözülebilmesini kolaylaştırır, yakınlaştırırsınız. Kürt ulusal dinamiği Türkiye devrimi için önemli bir dinamik, bunu heba etmemiş olursunuz.

ULUSAL SORUN VE TOPLUMSAL KAPSAM

Ulusal hareket içinde emek verenler, direnenler çok büyük ölçüde emekçilerdir. Kürtlerin en yoksul, en yoksun, en itilip kakılan kesimleridir. Onların gerçek çıkarları ise ulusal davayı sosyal dava ile birleştirmeyi gerektirir. Çünkü onlar sadece ulusal açıdan ezilmiyorlar; aynı zamanda sınıfsal olarak da, işçi, emekçi, yoksul insan olarak da eziliyorlar. Onlar ulusal baskıyla sınıfsal baskıyı, aynı anda iç içe yaşıyorlar. Onların çıkarları, ulusal özgürlük mücadelesinin yanı sıra sınıfsal kurtuluş mücadelesini de gerektirir. Daha da önemlisi, ulusal kurtuluş davasının sosyal kurtuluş temelinde ele alınmasını gerektirir. Ve bu temel üzerinde,

Türk emekçisiyle yakınlaşmayı, onunla birleşmeyi, onunla sıkı sıkıya kaynaşmayı gerektirir. Kapitalizm bu kaynaşmayı nesnel ilişkiler yönünden zaten yaratmış bulunmaktadır. Türk ve Kürt toplumu çok ileri düzeyde iç içe geçmiş durumdadır. Kürtlerin yarısı, belki daha da fazlası, halen Türkiye'nin metropollerinde yaşamaktadır. Tersinden de Kürdistan'da önemli bir Türk nüfus var. Türkiye işçi sınıfı başta Türkler ve Kürtler olmak üzere bütün milliyetlerden oluşuyor ve üretim çarkı içinde organik olarak kaynaşmış durumda. Burjuvazi cephesindeki organik iç içeliğin sözünü bile etmiyorum. Bu bir realite, bunu hesaba katmak durumundasınız. Kürt meselesini bu toplumda ulusal kimlik üzerinden izole ederek kendi içinde çözemezsiniz.

Yarı-feodal kalıntıların, aşiret yapısının, cemaatlerin, tarikatların en güçlü olduğu yer Kürdistan'dır. Kürt sorununu devrimci temeller üzerinde çözmek aynı zamanda bütün bunların tasfiyesi demektir. Askeri mücadele ile Türk devletini sıkıntıya sokmayı, sonra da onunla masaya oturmayı hedefliyorsunuz. Farz edelim ki birtakım tavizler kopardınız, bir parlamentonuz oldu, bir iç özerkliğe bile kavuştunuz. Bütün bu toplumsal yapı böyle bir çözümde olduğu yerde kalacak. Oysa Kürt sorununu çözmek istiyorsunuz, bunları yok etmek zorundasınız. Bunları ise ancak devrimle yok edebilirsiniz.

Kürt sorununun çözümü üzerine devrimciler olarak konuşuyoruz. Ancak Türkiye'nin sözde devrimcileri gerçekte devrimi savunmıyor, sorunlara ve bu arada Kürt sorununa devrim ölçülerleriyle bakamıyorlar. Türkiye'nin sözde devrimcileriyle Kürt sorununu devrim üzerinden tartışmıyorsunuz. Kürtler devrimi beklemek zorunda mı diyorlar size. Bunu söylemek devrimi bir yana bırakmakla, devrimci kimliği bir yana atmakla aynı anlama gelir.

Devrimcinin görevi devrim yapmaktır, dolayısıyla bütün sorunlara da bunun üzerinden bakmaktır. Bir devrimci ulusal sorunun çözümünü Kürdistan'daki geleksel yapının temelden tasfiyesiyle sıkı sıkıya bağ içinde ele alır. Kürt sorununun çözümü aynı zamanda köylüsünün özgür yurttaş haline gelebilmesi sorunudur.

Kürt köylüsünün özgür yurttaş haline gelebilmesi, Kürt sorunun devrimci demokratik çözümü demektir.

Güney Kürdistan'da artık bir devlet var, milli kimliği olan bir devlet. Ama toplum halen yarı-feodal aşiret ve ortaçağ artığı dinsel cemaat yapısına dayalıdır. Öte yandan söz konusu olan çıplak bir sınıf devletidir. Kuruluşunun ikinci yılında Süleymaniye'nin sokaklarında emekçiler iş, iyi yaşam koşulları, bir takım başka haklar için kitlesel gösteriler yapıyorlar, karşılığında baskı görüyor, hatta kurşunlanıyorlardı. Kürt sorununun çözümünü bu düzenin sınırları içine sıkıştırırsanız eğer, yarın Türkiye Kürdistanı'nda olacak olan da budur.

Bunu anlamayanlar sınıfsal bakıştan ve gerçeklerden kopmuş demektir. Milli baskı ve eşitsizlikler, bir ulusu kendi kimliğinden, dilinden, kültüründen yoksun bırakmak, kapitalist toplum düzeninin rezilce bir ürünüdür. Her türden ulusal baskıya, köleliğe, eşitsizliğe, ayrıcalığa karşı çıkmak her gerçek devrimcinin görevidir.

Bununla birlikte, ulusal baskı ve eşitsizliğin tüm bu sonuçlarının ortadan kalkmasını istemek ile ezilen ulus emekçilerini salt buna dayalı bir çizgiye, ulusal kimlik eksenli politikalara esir etmek iki farklı şeydir. Birincisi adına ikincisine razı olmak, devrimci konumu, devrimci sınıfsal kimliği yitirmek, en iyi durumda ezilen ulus milliyetçisi konumuna düşmektir.

Bizler devrimciler olarak, sorunları kendi bakış açımızdan ortaya koymak durumundayız. Sorunlar nesnel varlığı ile aynı olabilir fakat her bir sınıfın ona yaklaşımı temelden farklıdır. Bu gerçeği hep yineleye geldik. Buradaki temel farklılığı belirleyen sınıfsal konum ve çıkardır. Buna göre şekillenen sınıfsal tercihlerdir. Aynı soruna her sınıf, kendi sınıf çıkarlarına ve amaçlarına uygun düşen bir perspektiften bakar. Bunu bilmeyen bilimden kopmuştur, marksist hiç değildir.

Gerçek devrimciler emekçinin ulusal davasını sosyal davasından koparmazlar. Bir devrimci için Kürt sorununun çözümü, sosyal muhteva açısından baktığımızda, aşiretçilik, cemaatçilik, tarikatçılık vb. geleneksel ilişkiler içerisindeki Kürt köylüsünün özgür insan, özgür yurttaş

haline gelebilmesi demektir aynı zamanda. Bu ise büyük devrimci demokratik dönüşümleri gerektirir. Türkiye gibi bir toplumda da büyük devrimci demokratik dönüşümler Türk burjuvazisinin iktidarına ve onun gerisindeki emperyalizme karşı mücadeleden koparılamaz. Özgürlük davası ile sosyalizm davası burada iç içedir. Bunun nesnel bir mantığı var.

Sorun halen egemen güç olan burjuva gericiliğini ezmektir. Zira sorunun kaynağındaki ana etken olduğu kadar çözümümün önündeki asıl engel de odur. Bu gericilik kaynağını yıkıp tasfiye ettiğinizde, bütün bu sorunları en tam, en köklü, en özgür, en demokratik bir biçimde çözmek imkânı bulmuş olursunuz.

REFORM YA DA DEVRİM!

İyi ama devrimle çözüm çok uzak deniyor, bu bakış açısına yanıt olarak. Peki ama reformla çözüm çok mu yakın? Reform yoluyla ulusal bir sorunun çözüme bağlandığı nerede görülmüştür? Ulusal sorunlar ya devrimlerle köklü çözümlere, ya da güç ilişkilerinde büyük değişimlere yol açan emperyalist savaşların ardından gerici çözümlere kavuşmuşlardır. Bu ikinci durumda, gerçekte sorun çözülmemiş, yalnızca biçim ve mahiyeti değişmiştir. Reformlar yoluyla ise sorun hiçbir durumda çözülmemiş, yalnızca sürünceme-

de kalmıştır.

Oysa Sosyalist Ekim Devrimi, bir "halklar hapisanesi" olan Rusya'da, alabildiğine kapsamlı ve karmaşık olan ulusal sorunlar yığınına bir vuruşta çözmüş, özgürleşmiş ulusların eşitliğine ve gönüllü birliğine dayanan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ni ortaya çıkarmıştı. Gerçekte devrim en kestirme yoldur, onu zafere ulaştırmayı başarabilmek kaydıyla.

Reform sorunları çözmez sadece süründürür ve zaman içinde hep de çürütür. Sorun döne döne kendini yeniden üretir. Lenin, kapitalizm demokrasi sorununu -ki Kürt sorunu da bir demokrasi sorunudur- döne döne yeniden üretir, der. Kapitalist toplum temeli üzerinde demokratik siyasal kazanımlar kuşkusuz mümkündür. Ama bunlar iğretidir, geçicidir, koşullara bağlıdır ve doğası gereği sakatlanmış haldedir. Döne döne de kaybedilir, döne döne yeniden kazanılmak üzere. Hitler faşizmiyle kaybedildi, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yeniden kazanıldı. Şimdi '90'lı yıllardan beri polis rejimine geçişle birlikte yeniden kaybediliyor. Kapitalizm bu; döne döne kazanır alırsınız, ardından yeniden yeniden kaybedersiniz.

Aynı şey emekçilerin bu düzen içindeki sosyal kazanımları için de geçerlidir.

Kapitalizm bir genişleme, bir refah dönemi yaşar, o arada örgütlü işçi hareketi birtakım süreçlerden gelmektedir, sosyal hak ve kazanımlar için bastırır. Kapitalist sistemin karşısında Sovyetler Birliği örneği ve dolayısıyla tehditi vardır; bunu gözetir Avrupa burjuvazisi ve sonuçta işçisine belli tavizler verir. Ama gün gelir, dönem değişir, Sovyetler Birliği ortadan kalkar, bu arada kapitalizmin yeni bir krizi kendini dayatır. Böylece verilen tüm tavizler parça parça geri alınır. Emekçi örgütsüz ve devrimci bir önderlikten yoksun olduğu ölçüde de bu iş nispeten kolay gerçekleşir.

Bu kendini tekrarlayan bir süreçtir, sonu yok bunun. Reform budur! Reform bir şeyi çözmez, reform oyalayıcıdır, bir süreliğine yatıştırır, sonu gelmez biçimde de süründürür sadece. Bu bir kısır döngüdür, kuşaklar boyu sürer gider. Devrimse en kestirme yoldur, sorunları temelden çözer. 20. yüzyılın tartışmalı sosyalizm deneyimi bile ulusal sorunda örnek devrimci çözümler yarattı. Tarihin o güne dek görmediği türden çözümler.

Birinci emperyalist savaşın ardından bağımsız bir devlet olarak ortaya çıkan Yugoslavya'da kapsamlı bir ulusal sorun vardı. Yugoslav Devrimi Alman faşizmine ve yerli işbirlikçilerine karşı mücadelede tüm Yugoslav halklarını birleştirip bütünlendirdi. Devrimin zaferi ulusal sorunun çözümünü de beraberinde getirdi. Farklı uluslar ve milliyetler, altı cumhuriyet ve iki özerk bölge halinde birleşik federal bir cumhuriyette birleştiler. Kendi sınırları, dilleri, bayrakları ve özerk yönetim yapıları vardı. Devrim mücadelesi içinde kardeşleşmenin, birleşip kaynaşmanın, böylece devrimi zafere ulaştırmanın bir ürünüydü bu. Ne zaman ki Yugoslav devrimi yozlaştı, daha doğru dürüst sosyalizmin inşasına geçilmeden yeniden kapitalist gelişme yoluna girildi, her bir ulusun bünyesinde burjuva öğeler yeniden güç kazandı, işte o zaman milliyetçiliğin, dolayısıyla da milli baskının önü yeniden açıldı. Sırp burjuvazisi, Sloven burjuvazisi, Hırvat burjuvazisi, her biri kendi milliyetçilik bayrağını sallamaya, bundan sınıfsal yarar ummaya başladılar.

Sonrasını biliyoruz; sonrası çatışmalar, çekişmeler, gide gide de boğazlaşmalar oldu. Geçmişte, devrim süreci içinde, Alman faşizmine ve Yugoslav gericiliğine karşı birleşmiş, kaynaşmış, kardeşleşmiş Yugoslav halkları, ulusal boğazlaşmalar içinde birbirlerini tüketir hale geldiler. İlki, devrimin çözümüydü; birleştiren, özgürleştiren, eşitlik ve gönüllü birlik temelinde kaynaştran... İkincisi, yeniden egemen hale gelen kapitalist düzenin ve ondan ayrı düşünülemez olan burjuva milliyetçiliğinin tuttuğu yol oldu. Bölen, düşmanlaştıran ve kanlı boğazlaş-

malar içine iten, böylece de tüketen bir yol.

Bugün Türk gericiliğinin resmi temsilcileri Kosova ziyaret sonrasında, oradaki küçük Türk kolonilerinin Türkçe'yi serbestçe kullanıyor olmalarından duydukları memnuniyeti dile getirirler. Ama işte bu da Yugoslav devriminden kalma bir kazanımdır. Devrim işte böyle bir şeydir; herkesin, her ulusun ve milliyetin hakkını hukukunu tanıyarak. Bir de kapitalizmin çözümüne, '90'lı yıllardaki kanlı boğazlaşmalara, o büyük Yugoslavya trajedisine bakınız.

Ulusal sorun konusunda daha kapsamlı ve daha köklü çözüm örneği, Büyük Sosyalist Ekim Devrimi oldu. Ekim Devrimi, bir "Halklar Hapishanesi" olan Rusya'dan, özgür ulusların gönüllü birliğine dayalı Sovyetler Birliği'ni çıkardı. Onbeş ayrı cumhuriyet, sayamayacağınız kadar çok özerk bölgeden oluşan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ni. Emperyalist gericilik propaganda, uzun onyıllar boyunca bunu, cumhuriyetler birliği formunu, tümüyle bir görüntü, biçimsel bir aldatmacaya saydı. Peki Sovyetler Birliği dağıldığında ne oldu? Herkes kendi bayrağıyla, kendi sınırlarıyla, kendi devlet örgütüyle ayrıldı. Onyıllara yayılan onca bürokratik yozlaşmanın ardından bile neredeyse kimsenin burnu kanamadan gerçekleşti bu.

Dağılan Sovyetler Birliği, geriye onbeş ayrı bağımsız devlet bıraktı. Kendi açık seçik sınırları, dili, bayrağı, özgün kültürü ve yönetim aygıtı olan. Yeni devletlerin yaptıkları tek şey, dünün devrimci sembollerini burjuva gericiliğinin yeni sembolleri ile değiştirmek oldu. O koca Sovyetler ülkesinde yalnızca Karabağ ile Moldovya üzerinden sorunlar çıktı. İkisi de devrim öncesi dönemden kalma sorunlardı. Sosyalist Ekim Devrimi bunları halkların ortak çıkarlarına uygun olarak radikal bir biçimde çözdü. Ekim Devri-

mi'nin kazanımları yok edilince, gerisin geri burjuva topluma dönülünce, o eski hesaplar kapsamında bunlar yeniden gündeme geldi. Gericilik burjuva milliyetçiliğinin çekişme ve çatışma konuları olarak.

Devrimin çözümüne bir başka örnek Çekoslovakya'dır. Çekistan ve Slovakya olarak, bir tek kurşun atılmadan, bir tek kimsenin burnu kanamadan iki ülke birbirinden ayrıldı. Çünkü o kusurlu sosyalizm döneminde bile bu toplumlar, karşılıklı olarak birbirlerinin kimliklerini, kültürlerini, dillerini kabul etmiş, bunu derinlemesine sindirmişlerdi. Sınırı şuradan yoksa buradan mı çekelim sorunu da yaşanmadı. İki ülke birbirinden sorunsuzca ayrılabilir.

Buna bu türden bir devrim ve sosyalizm deneyiminden geçmemiş bugünün burjuva toplumlarından herhangi bir örnek gösterebilir misiniz?

Siz Türkiye'nin bugünkü kurulu düzen içerisinde, tarihsel olarak Kürdistan saydığınız yerlerden sınır çekmeye kalkınız, böylece yalnızca kanlı boğazlaşmaların önünü açmış olursunuz. Tarihi Kürdistan dediğiniz coğrafyada Kars, Erzurum, Erzincan, Malatya, Elazığ, Maraş ve Antep de var, tamamen ya da kısmen. Ve bunların büyük bölümü halen her biçimiyle Türk gericiliğinin en sağlam kaleleridir. Salt dinsel gericilik üzerinden de değil, aynı zamanda azgın Türk milliyetçiliği üzerinden de. Buralardan hangi sınırı nasıl çizeceksiniz, kurulu düzenin ve burjuva gericiliğinin tüm görkemiyle ayakta durduğu bir sırada?

Kapitalizm ulusal sorunu döne döne yeniden üretir, bu düzen içinde köklü ve kalıcı çözüm yoktur. Bugün çözümler gibi görünür, çok geçmeden yeniden milliyetçi kapışmalar, giderek hatta boğazlaşmalar baş gösterir. '90'lı yılların başında Filistin barışı gerçekleşmişti güya. Oysa durum bugün her zamankinden çok

daha kötüdür.

Kapitalizm koşullarında bir dizi ülkede ulusal sorunlar kuşaklar boyu sürmektedir. İrlanda Sorunu neredeyse üçyüzlü yıllık bir geçmişe sahiptir. Ve 1916'da İrlanda ayaklanmasına konu olabilecek kadar da çözüme yakın bir sorun gibi görünüyordu. Oysa aradan neredeyse bir yüzyıl daha geçti ve bugün hala da bir İrlanda Sorunu var. Şu sıra ortada bir uzlaşma var ama sorun nasıl çözülecek, süreç nasıl ilerleyecek, bu henüz çok da belli değildir. Süreçlerin yarattığı yorgunluk belli dönemlerde uzlaşmalara yol açar, sorun biraz durulmuş gibi görünür, ama onun çözüldüğü anlamına gelmez. Nitekim İrlanda Sorunu da halen belirsizliğini koruyor, ulusal hareketin silah bırakması bu sorunun bittiği anlamına gelmiyor.

İspanya'da Basklı örgüt ETA da elli yıl boyunca bir ulusal mücadele sürdürdü ve gelinen yerde silahlı mücadeleyi bıraktığını ilan etmiş bulunuyor. Ama bu hiç de Bask sorununun ortadan kalktığı anlamına gelmiyor. İspanya'da Bask, Katalonya vb. ulusal sorunlardan kaynaklı sıkıntılar sürüyor.

Kaldı ki insanlık dünya ölçüsünde bunalımlar, çatışmalar ve savaşlarla dolu yeni bir tarihi evreye de girmiş bulunmaktadır. Bunun ağır etkileri kendini her alanda ve elbette ulusal sorunlar üzerinden de gösterecektir. Ulusal sorunlar bir dizi ülkeyi ve bu arada İspanya'yı da yormaya devam edecektir. Sorunların temeli durduğu sürece, o temel, yüzeyde kurutulmuş ya da bir parça hafiflemiş gibi görünen yarayı zamanla yeniden kanatacak, yeniden ağırlaştıracaktır. Kalıcı çözüm devrimde, gerçek kurtuluş sosyalizmedir. Marksist bilimsel dünya görüşü bunu söylüyor, tarih buna tanıklık ediyor.

Dersim GKB'den Veli Gültekin'i anarken...

Dersim gençliğinin yiğit önderi!

Baki Duman

Dersim GKB üyesi Veli Gültekin 24 Mart 1980'de katledilmişti. Onun devrimci yaşamını ve katledilişini konu alan bu metin, yayın hazırlıkları süren Sinan ve Dersim kitabının "Olaylar ve İnsanlar" bölümünden alınmıştır...

Sinan'ı anlatırken onun militanlarından söz etmemek olmaz. Zaten Sinan da "devrimci Dersim'i birlikte yarattık" demeye özel bir dikkat gösterirdi. Bu birlikteliğin köşe taşlarından biri de gençlik kadrolarından Veli Gültekin'di.

Doğduğu köyün adı Putik'ti. Putik bir zamanlar Ermeni köyüymüş. Egemenler Ermenileri kırarak ve sürerek köyü boşaltmışlar. Bu kez Alan aşiretinin bazı ezbetleri o boş köye yerleşmişler. Yeni yerleşenlerin kaderi de Ermenilerden farklı olmamış.

Daha geriye gitmeye gerek yoktu. Köyün yaşlıları iki "tertele"den (etnik kırım ya da kıyım) sözederdiler. İlki 1915'teki Ermeni Tertele'siydi. Buna Tertele Hermenu denirdi. Diğeri ise, Tertelo péén, Dersimlilerin ifadesiyle Tertele Kırmancu. Yani 1937-38 Kıyımı. 1937-38 Kıyımı bazı aşiretleri özel olarak hedeflemişti ama kıyımından her Dersimli aile az ya da çok nasibini almıştı.

İlkokul yıllarında "talebeler"den söz ediliyordu. Deniz Gezmiş, İbrahim Kaypakkaya, Mahir Çayan sözü edilen talebelerdi. Akli erdiğinde onların aslında devrimciler olduklarını anlamıştı. Devrimi merak etmiş ve izini sürmüştü. Devrim en basit anlatımla kurulu düzeni yıkarak yerine yeni bir toplumsal düzen kurmak demekti, bunu öğrendi. O halde halkımıza acı, açlık ve gözyaşı veren bu düzen yıkılmalıydı. Kurulacak yeni düzen halkın yararına olmalıydı. Bu nedenle devrimci oldu.

KORKU DAĞLARI YIKILIYOR

1970'li yıllarda Türkiye gibi Dersim'de bir değişim sürecine girmişti. Dersim bu değişimi kendine özgü yaşıyordu. Feodal karanlık parçalanıyordu. 1938 Kıyımı'nın yarattığı korku dağları yıkılırken, 12 Mart 1971 zulmü de püskürtülüyordu. Feodal döneme ait kültür geride bırakılırken, Dersim gençliğinin yeni bir toplum, yeni bir yaşam, yeni bir dünya arayışı da kendine akacağı bir kanal arıyordu. Yoksulluk ve zulmün olmadığı, insanın insanı sömürüp ezmediği bir dünya ara-

yaşı, Dersim'de gençlerin asıl uğraş alanı olmuştu. Dünün birbirini çekemeyen, mahkeme kapılarında süründüren, pusu kuran ya da malların gasp eden aşiretler gerçeğinin yerini bütün aşiretlerden gençlerin kardeşleşmeleri almıştı. "Hangi aşiretten?" sorusu tarihe karışmıştı. "Biz ve onlar" ayırımı yine vardı; ama artık öteki aşireti, öteki mezhebi, öteki milleti göstermek için değil, kurulu sömürü ve baskı düzenin temsilcileri için kullanılıyordu. O da kendini bu atmosfer içinde bulmuştu. Dünya ilerici-devrimci gençliğinin idolu Che Guevara'ydı. Veli'in idolu Deniz olmuştu. Deniz gibi olacak, Deniz'i kendinde yaşatacağı. Çünkü Deniz, 12 Mart cuntasının İçişleri Bakanı Haldun Menteseoğlu'nun makamında söyledikleriyle onun hayranlığını kazanmıştı:

"İçişleri Bakanının karşısına çıkarılıyorum. Çok keyifliydi. Ayaktaydı. Odası, sabahın sekizinde gazetecilerle doluydu. Ben hep başımı dik tutmaya, canlı, dipdiri görünmeye çalışıyorum. Nasıl bitkinim oysa, ayaklarımı güçlülükle sürüklüyorum. Ayakta duracak gücüm yok. Ama belli etmiyorum. 'Geçmiş olsun' dedi İçişleri Bakanı, gülerek. Suratına baktım pis pis. Hiçbir karşılık vermedim. Bakan, gazetecilere döndü: 'Şu pejmürde kılıklı adam, Halk Kurtuluş Ordusu'nun kahramanıymış' dedi. 'Beğenemedim mi' dedim. 'Tabii kahramanıyım. Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu'nun savaşçısıyım. Ne olduklarını gösterdiler. Bundan sonra da gösterecek-

ler' dedim. 'Nereye gidiyordun?' dedi. 'Devrime' dedim. Duvardaki haritayı gösterdi, haritada Sivas'ı gösterdi. 'Buradan mı gidiliyor devrime?' dedi. 'Senin kafan almaz böyle şeyleri' dedim. 'Karşınıza bir gün dikildiğimiz zaman anlarsın' dedim. 'Türkiye'de bir tek ordu vardır, o da Türkiye Cumhuriyeti Ordusu'dur' dedi. 'Onun için Demirel ve senin gibi uşakları, hemen istifayı bastınız' dedim. Sinirlendi. Üzerine yürür gibi yaptım, bir adım attım. Geriledi. Şaşırıldı. Dehşetli bir panik havası içinde, elini kolunu sallayarak kekeleyerek, 'Gö-gö-götürün bunu' dedi. Sürükleyerek çıkardılar beni odadan. 'Göstereceğiz sana da, senin gibilere de, Amerika'nın güvenilir uşakları!' diye bağurdım kapıdan çıkarılırken. Gördüm: Gazetecilerin yüzlerinde büyük bir şaşkınlık vardı." (Erdal Öz, Gülünün Solduğu Akşam, Can Yayınları)

Deniz darağacında "Yaşasın Marksizm-Leninizmin yüce ideolojisi! Yaşasın Kürt ve Türk halkının kardeşliği!" diye haykırıyordu. THKO-Halkın Kurtuluşu militanı olmak için bu sözler yeterliydi, arayış içindeki bir çok genç gibi Veli için de. Ortada henüz bir program yoktu, ama olsun, Deniz'in adı ve bıraktığı miras yeterliydi. Deniz cuntacıların bakanına "karşınıza bir gün dikildiğimiz zaman" demişti. O zaman işte bu zamandı!

DERSİM'İN FİLİP KOTA'SI

Veli Gültekin örgütlü mücadeleye

lise yıllarında adım attı. Yoldaşları ona Filip adını verdiler. Sınıf arkadaşları hariç, GKB ve YDGD çevresi onu hep Filip olarak tanıdı. O Dersim GKB'nin Filip yoldaşıydı. Ve gerçekten de yoldaştı. Abisinin durumu nispeten iyiydi. Kardeşleri tarafından seviliyor olmasını, örgütü ve yoldaşları için avantaja çevirmişti. Fedakarlığının sınırı yoktu. Politik mücadeledeki ataklığını alçak gönüllüğü ve insanı şaşkırtacak düzeydeki utangaçlığıyla birleştirmek güçlüydü. İnsan ilişkilerinde sanki sinirleri alınmıştı. Fidan gibi boyu, parıldayan gözleri, çabuk kızaran yüzü, dost ilişkilerinde her zaman güleç yüzü daha ilk anda insanı etkiliyordu. Gözlerinden güven ışıkları saçılıyordu adeta.

BENİ ANLA ABİ!

Lise yılları tümüyle devrimci mücadele içinde geçti. Okulunu bir gün bile aksatmadı. Siyasal mücadelede bildiri, afiş, yazılama ve köylere propaganda gezilerine o kadar zaman ayırdığı halde bir tek yıl bile ikmale kalmadı. Okumayı ve öğrenmeyi seviyordu. Dersim GKB kadroları içinde fırsat buldukça marksist klasikleri okuyan komünistlerden biriydi. Bilgili olduğu için, tartışmalarda çok sakın ve muhatabına saygılıydı. Çoğu lise öğrencilerine has hırçınlık ve kırıcılık onda yoktu. Bir meselede henüz fikir oluşturamamışsa, susmasını bilirdi. Tartışmadaki muhatabının hassasiyetlerini asla kaşımadı, saygılıydı.

Dersim'de liseli gençlerin görkemli bir eylem örgütledikleri, polis ve asker işgaline son verdikleri, Lise pansiyonunu öğrencilerin kullanımına sundukları, okul yönetiminde söz sahibi olacak kadar öğrenci örgütlülüğünü güçlendirdikleri bir sürecin önderlerinden biriydi. Asıl politik kişiliğini de bu süreçte oluşturup oturmuştu.

Filip'in içinde yer aldığı süreçte en dikkat çeken yan, onların tek tek bireyler olarak değil, kolektif olarak süreci omuzlamalarıydı. Güçleri de buradan geliyordu. Onlarca gencin yer aldığı kadınlı-erkekli bu komünal grup, iç atmosferlerinde çok samimiydi. Birbirlerine karşı açık, dürüst, sevgi dolu ve paylaşımcıydılar.

Ailesi devrimcilere karşı hep iyi duygular besledi. Veli'nin devrimciliği onlar için hiçbir zaman sorun olmadı. Ama özellikle büyük abisi, liseden sonra eğitimine devam etmesini istiyordu. Bu nedenle, belki hayatında hiç karşı çıkmadığı abisiyle karşı karşıya gelmişti. Sonuçta, onun üzüleceğini bile bile, devrimciliği meslek olarak seçtiğini ona açıklamak zorunda kalmıştı.

Abisi çok üzülmişti. Ama Veli çok kararlıydı. Onu rahatlatmak için mealen şunları söylemişti:

"Ben çok mutluyum. Devrimcilik insanın yaşayacağı en güzel duygulardan biridir. Ben kendimi bu duygudan mahrum edemem. Örgütsüz yaşamın asıl kaynağı cehalettir. Geleceğin devrimcilerine 'öncellerimiz cahildi' dedirtmemeliyiz. Hata yapmayız demiyorum ama hatalarımızı tekrarlamayacağız diyorum. Gelecek devrimci kuşaklar hatalarımız yüzünden bizi ayıplamayacaktır. Che'nin dediği gibi, 'devrimcinin görevi devrim yapmaktır!' Anla beni abi!"

Abi rahatlayamasa da, gerilim bitmişti. O artık abilerinin de Filip'iydi artık.

DERSİM GKB'NİN BİR KÖŞE TAŞI

TDKP Dersim gençlik çalışmasının özerk örgütü GKB kurulduğunda, gençlik çalışmasının en zayıf alanlardan biri olan Nazımiye ilçesi özel bir tartışma konusu olmuştu. Sinan'la birlikte bir başka MK üyesi ve bir il yöneticisinin hazır bulunduğu GKB kuruluş toplantısında, yeni dönem çalışması etrafıca tartışılmıştı. Pratik planlaması GKB'nin kendi inisiyatifine bırakılan karar gereğince, Nazımiye çalışması ilerde ayrıştırılmak üzere GKB'ye bağlanacaktı. Bu alana kadro desteği verilmesi, alanda çalışan yoldaşın talebi olmuştu.

THKO döneminden beri hareketin Nazımiye'de bir çalışması vardı, fakat ilişkiler geniş değildi. Nazımiye merkezde etkin olan PKK, Halkın Kurtuluşu'nu alana sokmamak konusunda kararlıydı. Si-

yasal çalışma bu nedenle devlete ve "sizi buraya sokmayacağız!" diyenlere karşı gizlilik içinde yürütülebiliyordu. Kitle ilişkileri daha çok köylerdeydi. İlçe merkezindeki tek tabanca İmam Hoca ile biri henüz çok genç iki kadın taraftar, Halkın Kurtuluşu adına kamuoyu önünde direniyorlardı. Dışarıdan gönderilenler alanda uzun süre kalmak istememişler ya da barınamamışlardı. Bu durumda alandaki tek partili Sedat yalnız başına sabırla çalışıyordu. Buna bütün olumsuz koşullara rağmen alanda tutunmak için direnmek de denebilir. Gerçekten direndi de. Sıkıyönetim geldiğinde Dersim'deki genel gelişmenin de etkisiyle, ilişkiler artmıştı. Yeni yeni yakalanan ilişkileri kucaklamak ve geliştirmek kadro gerektiriyordu.

Pansiyon işgalini örgütleyip gerçekleştirdikleri yılın sonunda Veli Gültekin liseden mezun olmuştu. Tereddütsüz olarak örgütlü mücadeleyi seçmişti. GKB Nazımiye sorumlusu Veli'yi iyi tanırdı, Veli Nazımiye için biçilmiş kaftandı. Sanki ve kıskırtmalara gelmeyecek kadar olgundu. Kendini ve yoldaşlarını koruyacak kadar uyanık ve deneyimliydi. Nazımiye çalışması onunla atılım yapardı. Alçak gönüllüğü altında güçlü bir sosyal kişilik taşıyan Veli, Dersim'deki deneyimi ile Nazımiye gençlik çalışmasını kısa sürede ayakları üzerine oturturdu. "Filip'i verin, altı ayda size gençlik örgütü kurar" demişti Sedat. Sonradan açığa çıktı ki, GKB'ye bu öneri geldiği sırada, Sedat yoldaşı Filip'le zaten anlaşmıştı.

GKB'de Veli'nin alandan ayrılışına ilişkin tereddütler elbette oldu. Filip üzerinde kavga edilecek bir kadroydu. Fakat onun yaratacağı boşluğu doldurabilecek sayısız militan vardı. Bu nedenle özel istem reddedilmemişti. Fakat Komır (Hüseyin Demir) asla yumuşamamıştı. Veli'nin gidiş kararına öfke duyuyordu. Sanki Veli ile ebediyen ayrılacaklar telaşındaydı.

Bu gençler bir çekirdek grup olarak birbirilerine alışmışlardı. İçlerinden biri

hapşırırsa ötekiler nezle olurdu. Komır'ın korkusu bu bütünlüğün bozulmasından geliyordu. Çok üzgündü. Sanki bir parçasını kaybediyor gibiydi. Son bir yıl içerisinde onun da içinde olduğu merkezdeki çekirdek gençlik grubuyla çok anlamlı bir siyasal süreç yaşamışlardı. Daha 1-2 yıl önce birbirini tanımayan bu gençler artık içlerinden birinin yokluğunu düşünemiyorlardı.

Pansiyondaki odalarını ziyaret ederek bir yoldaşını Veli'nin gönderilmemesi için ikna etmeye çalıştığı sırada, Filip'in bir "sırrı" nı da ağzından kaçırarak "ifşa" etmişti. Filip sevdalıydı! Filip kızarmış ve Komır'a öfkeli bir bakış fırlatmıştı.

Filip'in eğitim grubundaki bir yoldaşına ilgi duyduğu daha önce de espri konusu olmuştu. Bu utangaç, çabuk kızaran ama kızmayı bilmeyen delikanlı, hayatına dair herşeyi davasına bağlamıştı. 12 Eylül gericiğinin öncelikle bu duyguyu yok etmeye ve yerine gençlik içinde aşırı bireyci, çıkarıcı, topluma karşı sorumsuz ve düzenbaz bir kültür yerleştirmeye çalışması boşuna değildi.

Veli Gültekin Haziran '79'da yeni çalışma bölgesine gitti. İşe hızlı başlamıştı. Ne kendisi yabancılık çekmiş ne de Nazımiye'deki yeni genç yoldaşları... Sanki Dersim merkezdeki yoldaşlarıyla çalışıyor gibiydi. Üç aylık bir süreçte bir dağ köyünde 25 gencin katıldığı gençlik örgütünün kuruluşu gerçek bir şölen havasında geçmişti. Tamı tamına üç gün devrimi ve sosyalizmi konuşmuşlardı. Dersim merkezdeki havayı oraya da taşımıştı. Tek tek oldukları zamanlardaki tedirginlik kaybolmuştu. Gözler artık çakmak çakmak. GKB'liler artık bir ekipti. Yoldaşlarıyla örgüte sunacağı raporu yazmış ve gençlik çalışmasının özerkleşmesi gerektiğini GKB'ya önerdiğinde, gerçekten de yaklaşık olarak altı ay geçmişti (Verilen söz tutulmuştu!).

24 Mart 1980'de GKB il yönetimine sunacağı raporu yanına alarak yayınları almak üzere örgüt randevusuna gitmek

için yola çıkmıştı. Dersim merkeze gitmek için Nazımiye'den yola çıkarken dağ yolunu seçmişti. Bu yol ona güvenlikti gelmişti. Daha önce aynı güzergahı sayısız kez kullanmıştı. Araziyi iyi tanıyordu. Bir terslik durumunda köylüler kendisini askere karşı uyarır ve korurlardı. Bir tehlike olmaz diye düşünmüştü.

Annesi bütün hayatı boyunca "Düzgün Baba seni korusun!" diye dua etmişti. Veli, Düzgün Baba Dağı'nın hemen dibindeki Kıl köyüne girdiğinde, belki de akşam uğrayıp göreceği annesini düşünürken, üç yönden çapraz ateşe tutulmuştu. Pusu çok hainceydi. Bedenine sayısız kurşun bir anda girmişti. Kol ve bacakları sanki özel olarak taranmıştı. Hareket edecek hali kalmamıştı. Pusu kuranlar üzerine gelmiş ve işkence etmeye başlamışlardı. Eli kolu tutmayan Veli, bütün gücünü toplamış ve slogan atmaya başlamıştı. İçlerinde biri öldürücü son kurşunu sıkıyordu. Vücutundaki kan hızla boşalırken, katiller Veli'nin üzerindeki raporu ve ilk ateşle birlikte omuzundan uzağa fırlayan silahını alarak, aksi istikamete doğru uzaklaşmışlardı.

Veli'ye ilk ulaşan '90'lı yıllarda Tunceli Belediye Başkanlığı yapacak olan Mazlum Aslan'ın babası olmuştu. Veli, Hasan Ali amcağı tanırdı. Merkezdeki çekirdek gruptan bir yoldaşının amcasıydı. Büyük bir güçle ona köyünü ve babasının adını söylemişti, bir de katillerden birinin adını ve örgütünü. Devamını getirememişti. Vücutuna giren onca kurşuna bedeni anca dayanabilmişti.

Veli Gültekin gibi seçkin bir genç devrimcinin ölümünün devrimcilik iddiası taşıyanların elinden olması gerçekten trajikti. Ama 1970'lerin o büyük devrimci kabarcığının içinde bu türden çok sayıda başka örnek yaşandığını biliyoruz. Dönemin devrimci hareketinin yapısal zafiyetleri yazık ki böylesi trajik olayların da asıl kaynağıydı.

Kızıldere Direnişi yarım asırdır sürüyor!

30 Mart 1972 Kızıldere Direnişi'nin 50. yılındayız. Yarım asırdır belleğimizden silinmeyen, Türkiye Devrimci Hareketi'nin en büyük direniş manifestolarından biridir Kızıldere Direnişi. Devrim davasına adanmışlığın, militanlığın, siper yoldaşlığının ve tereddütsüzce ölümü göğüslemenin adıdır Kızıldere. 68 devrimci kuşağının nice yiğit devrimcisi, devrimci hareketin önderleri 12 Mart 1971 askeri faşist darbesinden sonra, faşist cuntacılar tarafından katledildiler.

Marx ve Engels'in Komünist Manifesto'da belirttikleri gibi, "Şimdiye kadar ki bütün toplumların tarihi sınıf savaşımının tarihidir." Her biri "vazgeçilmez birer cihan parçası" olan o genç insanlar, insanlık tarihinin baskıya ve sömürüye karşı direnişinin o yıllardaki (60'lar-70'ler) taşıyıcılarıdır. İşkence görmüş, zindanlara atılmış, katledilmiş, birçok bedel ödemişlerdir. Ancak bıraktıkları devrimci miras yarım asır sonra bile yaşamaktadır. Yarım asır geçmesine rağmen işçi ve emekçilerin, yoksul halkların, gençlerin ve hatta çocukların dillerindedir isimleri. Kuşkusuz bu yalnızca bir "hatırlanış" değil, onların yaşamlarını tereddütsüzce ortaya koydukları devrime, sömürsüz, sınıfsız ve eşit bir dünyaya duyulan özlemdir aynı zamanda. Bu toprakların sömürü altında yaşamları çekilmez hale getirilen, baskıya ve zulme uğrayan halklarının, işçi ve emekçilerinin, gençlerinin, çocuklarının "yarınlara" duyduğu özlemin adıdır onlar. Bu yüzdendir ki 50 yıldır doğan kuşakların adı Deniz'dir, Mahir'dir, İbrahim'dir; Ulaş ve daha niceisidir...

***

1960'lı yıllar dünya çapında toplumsal hareketin yükselişe geçtiği yıllardır. Küba devrimi yaşanıyor, Vietnam Savaşı ve Latin Amerika halklarının sömürgecilik ve ABD emperyalizmine karşı başkaldırısı sürüyor, Avrupa'nın dört bir yanında gençlik hareketi yükseliyordu.

60'lı yılların ikinci yarısında, dünyayı saran devrimci yükseliş Türkiye'de de etkisini göstermiştir. Topraksız köylülerin işgalleri, işçi ve emekçilerin fiili fabrika grev ve işgalleri yaşanıyor, büyük işçi mitingleri gerçekleştiriliyordu. Bütün bunlarla birlikte gençlik hareketi önce TİP'in etkisindeki FKF'de sonra ise yerini bıraktığı Dev-Genç çatısı altında hızla militan

ve devrimci bir niteliğe bürünüyordu. Bu dönemde Türkiye sol hareketi TİP şahsında parlamentarist-reformist, MDD-Yön hareketi şahsında ise orducu-darbeci bir çizgi izliyordu. 60 yılların sonunda devrimci yükseliş artık düzen sınırlarına ve düzen içi örgütlere, yani TİP reformizmi ve parlamentarizmine, MDD darbeciliğine sığmaz olmuştu. 71 Devrimci kopuşu ile birlikte kurulu düzenin cepheden bir reddi yaşanıyor. Dev-Genç'in bağrından devrimci örgütler çıktı. Dönemin devrimci gençlik önderleri Deniz Gezmiş ve yoldaşları THKO'yu, Mahir Çayan ve yoldaşları THKP-C'yi ve İbrahim Kaypak-kaya ve yoldaşları TKP-ML'yi kurdular.

"71'den kalıcı olan devrim yapmak iradesiydi ve bu çok önemliydi. Kurulu düzeni yıkmak üzere devlete başkaldırmak, bu yeni bir durum, yeni bir tutumdur. Devrimciliği de temelde buradan geliyordu. İdeolojik konumu tartışmalıydı, ama bu yönelimiydi asıl kalıcı olan. Devlete başkaldıran bu genç insanlar, bunu bir devrim anlayışına dayandırıyorlardı. Sonuçta kendilerince bir devrim teorileri vardı ve bu kendince özgün öğeler de içeriyordu. Mahir Çayan ve İbrahim Kaypak-kaya'nın yazıları buna tanıklık etmektedir. Ortaya konulan çizgi elbette tartışmalıydı, ama bu yeni dönemde hızla aşıldı. Onlarda kalıcı olan devrim yapmak arzusu, iradesi ve yönelimi oldu. Aradan neredeyse bir yarım yüzyıl geçtiği halde unutulmamalarının ve unutturulamamalarının gerisinde bu var. Öncü savaş yürüttükleri için değil, fakat kendilerini bir davaya adayıp kurulu düzenin karşısına devrimci olarak çıktıkları için kalıcı olabildiler. '71 devrimciler kuşağının tarihimizde buradan gelen çok ayrı bir önemi

var." (Teslim Demir'in anısına... / 1 - '60'lı yıllar: Devrimci örgüt ve önderlik boşluğu, H. Fırat)

Amerikan emperyalizmine göbekten bağlı olan Türk sermaye devleti, 71 devrimci çıkışına 12 Mart 1971'de askeri faşist bir darbe ile karşılık verdi. Binlerce devrimci tutuklandı, işkence gördü, onlarca katledildi. Askeri faşist darbenin ilk hedefi devrimci hareketin önderlerini yok etmek, devrimci hareketi kırımdan geçirmek ve sindirmektir. Faşist cunta bu amaçla tutukladığı THKO önderleri Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan hakkında idam kararı verdi.

Aynı dönemde Mahir Çayan da Maltepe Askeri Cezaevi'nde tutsaktı. 30 Kasım 1971'de gerçekleştirdiği özgürlük eylemi ile dışarıya çıktı. Hedefleri 3 yiğit devrimcinin idamını durdurabilmektir. THKP-C'li yoldaşları ve THKO'dan Cihan Alptekin ve Ömer Ayna ile birlikte ortak bir eylem gerçekleştirme kararı aldılar. Öncelikle Ünye'de bulunan NATO üssüne giderek, burada çalışan Amerikalı teknikerleri kaçırdılar. Ardından ise Tokat'ın Niksar ilçesindeki Kızıldere Köyü'ne gittiler. 30 Mart 1972'de bir hainin ihbarı ile kaldıkları ev askerler tarafından kuşatıldı. Saatlerce süren çatışmada NATO ordusuna, helikopterlere, ağır silahlara ve bombalara karşı on yiğit devrimci büyük bir direniş gösterdiler.

Teslim ol çağrılarına Mahir ve yoldaşlarının cevapları netti: "Biz buraya dönmeye değil, ölmeye geldik!" Nitekim bu on yiğit devrimci tereddütsüzce dövüşerek ölümsüzleştiler. Devrimci direnengeliğin, siper yoldaşlığının, devrimci dayanışmanın ne anlama geldiğini, eşine az rastlanır bir şekilde, yaşamlarını ortaya

koyarak gösterdiler. Yalnızca 1 ay sonra, 6 Mayıs 1972 sabahı ise Deniz, Hüseyin ve Yusuf Ulucanlar zindanında kendileri için kurulan idam sehpaalarına tereddütsüzce yürüyüp, "en önce göğüslediler ipi."

ZAMAN DEVRİME AKIYOR!

Mahir Çayan, Hüdayi Arıkan, Cihan Alptekin, Nihat Yılmaz, Ertan Saruhan, Ahmet Atasoy, Sinan Kazım Özudoğru, Sabahattin Kurt, Ömer Ayna, Saffet Alp... Bu on yiğit devrimcinin Kızıldere'de yükselttiği bayrak bugün bu topraklardaki komünistlerin ellerindedir. "Devrimci teori, devrimci örgüt ve devrimci sınıf bütünlüğünü bünyesinde toplayan ve buna uygun bir pratik çaba içinde olan komünistler, bu özellikleriyle devrimci mirasın ve değerlerin savunulmasının, daha ileriden yaşatılmasının bugünkü güvencesi, '71 devrimci mirasının da gerçek temsilcisidirler." (50. yılında 12 Mart darbesi ve '71 devrimci hareketi, A. Engin Yılmaz)

Emperyalist savaş ve saldırganlığın, kapitalist sömürünün dizginlerinden boşaldığı, yaşamlarımızı çekilmez hale getirdiği bir dönemden geçiyoruz. Krizler, savaşlar ve bunalımların kaynağında yatan emperyalist-kapitalist sistemdir ve yüzüne taktığı maske düşmüştür. Kapitalist sistem düzenin bütün aygıtlarını seferber ederek sömürüyü, baskı ve zorbalığı derinleştiriyor. Bunun karşısında etkili olacak tek güç ise devrimci bir sınıf hareketidir. Yani düzenin sınırlarını aşan, siyasal iktidarı hedefleyen, birleşik, kitle-sel, militan bir işçi sınıfı hareketidir. Bir zamanların devrimci hareketlerinin birer birer reformizmin ve düzenin bataklığına saplandığı günümüzde Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin bıraktığı devrimci mirasın sürdürücüleri bu uğurda kesintisiz olarak çalışan işçi sınıfının komünist partisidir. 71 Devrimci kopuşunun bıraktığı mirasın gerçek sürdürücüsü olan komünistler, Denizlerden, Mahirlerden ve İbrahimlerden devraldıkları bayrağı "Kızıldere mazi değil, savaş çağrısıdır!" diyerek, 1987'den bugüne otuz beş yıldır yukarıda tutmuş ve daha ileriye taşımıştır.

Onların amacı "eşit, sömürsüz ve sınıfsız" bir dünya idi. Tüm işçi ve emekçileri, gençleri, kadınları bu "çaba" için mücadeleyi büyütme çağırıyoruz!

S. DEDE

NATO ABD'nin vekalet savaşını uzatma politikasını onayladı

Perşembe günü Rusya-Ukrayna savaşı gündemi ile toplanan NATO Olağanüstü Liderler Zirvesinde Slovakya, Macaristan, Romanya ve Bulgaristan'daki yeni askeri birimlerle birlikte "Baltık Denizi'nden Karadeniz'e" bir NATO lokasyonları zinciri oluşturulduğu ilan edildi. Zirve'de Rusya'nın yanı sıra Çin'e yönelik tehditler de yenilendi.

Ukrayna'ya verdiği desteği artıran NATO doğu ve güneydoğu Avrupa'ya ek askerler yerleştirecek. ABD emperyalizminin daha önce aldığı bu karara, savaş aygıtının devlet ve hükümet başkanları 'resmiyet' kazandırdılar. Buna göre NATO, Kiev'e siber saldırılara karşı savunmada yardımcı olacak ve nükleer, biyolojik ve kimyasal silahlara karşı savunma için ekipman sağlayacak. Washington'dan bir Pentagon sözcüsü, "Stinger" füzelerinin ardından uzun menzilli hava savunma sistemlerini teslim etmek için çaba sarf edildiğini duyurdu.

Son günlerde video konferanslarla parlamentolara hitap ettirilen Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski, NATO zirvesine de hitap ettirildi. NATO'nun kuklası gibi ortalıkta oynatılan Zelenski, silah talebini yineleyerek en az 200 tank istediğini söyledi. Rolünü iyi oynayan Zelenski, NATO şeflerini, istediği silahları vermedikleri için 'azarlamayı' da ihmal etmedi.

NATO VEKALET SAVAŞINI SÜRDÜRECEK

Savaş aygıtının şefi Stoltenberg, uçuş yasak bölge ilan ederek veya kara birlikleri konuşlandırarak Rusya ile savaşa girmek yerine, NATO'nun Doğu ve Güneydoğu Avrupa'daki askeri varlığını önemli ölçüde genişletmeye karar verildiğini açıkladı. Bu, silah yığmanın yanı sıra bölgede konuşlandırılan NATO birliklerinin sayısının dörtten sekize çıkartılarak katlanacağı anlamına geliyor...

Stoltenberg, Slovakya, Macaristan, Romanya ve Bulgaristan'daki yeni birimlerle birlikte "Baltık Denizi'nden Karadeniz'e" NATO lokasyonları zincirinin oluşturulmakta olduğunu açıkladı. Ayrıca bölgede daha fazla savaş uçağı, "Patriot" ve uçaksavar bataryası konuşlandırılacak; NATO ayrıca "kuzeyden Akdeniz'e" kadar olan uçak gemisi savaş gruplarının, denizaltıların ve diğer savaş gemilerinin

varlığını da güçlendirmek ve orta vadede asker sayısını artırma yoluna gidecek. Alınan kararlar NATO şeflerinin tam bir silahlanma ve savaş histerisi içinde olduklarını gözler önüne serdi.

SAVAŞ BÜTÇELERİ ARTIRILACAK

Savaş aygıtının şefi Stoltenberg'in görev süresi 30 Eylül'de sona erecekti, ancak Ukrayna savaşı bahanesiyle bu süre uzatıldı. Aygıtın şefi, NATO ülkelerinin askeri bütçelerini artırmaya devam edeceklerini de duyurdu. Aygıtın üye ülkelerin çoğunun militarist histeriye kapılmış. Öyle ki, Litvanya Cumhurbaşkanı Gitanas Nausėda bile, silahlı kuvvetlere ayırdıkları bütçeyi gayri safi yurtiçi hasılanın yüzde 2,5'inden yüzde üçe çıkarmak istediğini açıkladı.

ZİRVEDEN ÖNCE ALINAN KARARLAR ZİRVEDE ONAYLANDI

Zirveden bir gün önce yapılan G7 ve AB zirvelerine katılan Joe Biden, Perşembe günü yapılacak olan NATO zirvesinde Rusya'ya yönelik yaptırımların daha da sıkılaştırılacağını açıklamıştı.

NATO zirvesinin yapıldığı sıralarda Moskova'nın enerji tedarikleri için yalnızca ruble ödemelerini kabul edeceğini açıklamasının ardından, AB'ne ABD'nin Rusya'ya yönelik petrol ambargosuna katılması ve doğal gaz ithalatını sıfıra indirmesi yönünde baskılar yapıldı. Ukrayna savaşının baş kışkırtıcılarından olan ABD

ve İngiltere, Rus politikacılara, iş insanları ve şirketlerine karşı uygulayacakları yeni yaptırımları daha önce açıklamışlardı.

Savaş örgütü NATO'ya üye 30 devlet başkanının katıldığı zirvede, ABD'nin istediği yönde kararlar alındı. ABD Başkanı Biden, İngiltere Başbakanı Johnson, Fransa Cumhurbaşkanı Macron ve Almanya Başbakanı Scholz'un zirve öncesinde aldıkları kararların onaylamaktan öte bir fonksiyonu olmadı zirvenin.

Zirve öncesinde tehditler savuran Jens Stoltenberg, Rusya'ya "benzeri görülmemiş bir bedel" ödeteceklerini söyledi. Rusya sınırlarında halihazırda konuşlanmış birliklere atıfta bulunan NATO şefi şunları söyledi:

"Yüz binlerce Müttefik askeri şimdi ittifak genelinde yüksek düzeyde hazır durumda. Avrupa'da yüz binlerce ABD askeri var. Çoğunlukla ittifakın doğu kesiminde, doğrudan NATO komutası altında 40 bin asker var. Bütün bunlar büyük bir hava ve deniz kuvveti tarafından desteklenmektedir. Uzak kuzeyde ve Akdeniz'de beş uçak gemisi bulunuyor."

Militarist histeri kapsamında atılan adımları sıralayan Stoltenberg şöyle konuştu, "Devlet ve hükümet başkanlarının NATO'nun tüm alanlardaki konumunu güçlendirme konusunda anlaşacağını varsayıyorum. İttifakın doğusundaki kuvvetlerimizi önemli ölçüde arttıracaktır. Karada, havada ve denizde..." Devlet ve hükümet başkanları Stoltenberg'in beklentisini karşılayarak kararları oybirliği ile

onayladılar.

"Pekin, bağımsız ulusların kendi yollarını seçme hakkına meydan okumak için Moskova'ya katıldı" diyerek Çin'i de tehdit eden Stoltenberg NATO adına ABD emperyalizminin tezlerini dillendirdi.

BİDEN'İN ZİRVE SONRASINDA YAPTIĞI KONUŞMADA ÖNE ÇIKANLAR

Zirve sonrasında aynı doğrultuda konuşan Biden, Çin'e yönelik tehditlerini Rusya'yı yalnızlaştırma vurgusuyla dile getirerek, "Rusya-Çin sopası" nı kullanarak batı emperyalist blokunu birlik olma-ya çağırırken şunları söyledi:

"Gıda güvenliği için çalışıyoruz. Çin'e, Rusya'ya yardım etmesi halinde başına gelecekleri çok açık bir şekilde anlattım. Anladıklarını düşünüyorum."

Çin'in de ABD ve Avrupa'yla ekonomik büyümeyi düşündüğünü biliyoruz. Eğer Rusya'ya yardım ederse kendini zor duruma düşüreceğini biliyor..."

Dozu yüksek tehditler savurduktan sonra Biden, "Çin aslında ekonomik geleceğinin batıya çok bağlı olduğunu Rusya'dan ziyade çok iyi görüyor. Ümit ediyorum ki Çin Başkanı da bu yardımları Rusya'ya yapmaz" diyerek Çin'den dilekte bulunma moduna giriyor.

NATO VURGUSU VE İKAZ

"NATO ve AB'nin sistem tesis etmesi gerekiyor." diyen Biden, "Bir teşkilat altında yaptırımları kim deldi, henüz bunu

yapan bir oluşum yok." diyerek olası delmelere karşı işbirlikçilerini uyarma ihtiyacı duydu.

"100 bin Amerikan gücüne ek olarak Avrupa içerisinde NATO; Macaristan, Slovakya, Bulgaristan'da muharebe grupları konuşlandırıyor. Daha önceki konuşmalarımızda aslında bu uyumu Putin'in beklemediğini anlatmıştım. NATO hiç olmadığı kadar uyum içindedir. Putin tam tersi bir etki yaratmış durumda. Bizler ilkeler içinde hareket ediyoruz" dese de Biden, şimdilik sağlanan bu 'uyumu' ilkelere değil Putin'e borçlu olduğunu biliyor.

VEKALET SAVAŞINA HAZIRLIK İTİRAFI

"NATO uzun zamandır en kötü krizle karşı karşıya. Ama siz dünyanın en güçlü ittifakınız ve bir arada olduğunuz sürece güvendesiniz" diyen Stoltenberg, "NATO, tank ve uçaksavar sistemleri, insansız hava araçları, yakıt ve mühimmat sağladı. Bir de maddi yardım yaptı" diyerek, Ukrayna savaşında dolaysız şekilde taraf olduklarını dile getirdi

"Ukrayna silahlı kuvvetlerinin cesareti ve profesyonelliğini takdir etmekteyim. Onlarla Ukrayna'da tanıştım ve hepimiz biliyoruz ki 2014'e kıyasla bugün sekiz yıl öncesine göre çok farklı silahlı kuvvetler. Ukrayna silahlı kuvvetleri bugün çok daha büyük, çok daha iyi donanımlı, çok daha iyi eğitilmiş ve çok daha iyi yönetiliyor. 2014'e göre çok daha iyi lojistikleri var" şeklinde konuşan NATO şefi, 2014 darbesinden sonra Ukrayna ordusunu vekalet savaşına nasıl hazırladıklarını tam bir pişkinlikle anlatıyor.

NÜKLEER SAVAŞ TEHLİKESİ ARTIYOR

Zirve öncesinde, "NATO doğu kanadındaki kuvvetlerini artırmayı planlıyor" manşetiyle çıkan New York Times, "hem Rusya'nın hem de ABD'nin çok daha az yıkıcı olan nükleer silahları var -Hiroşima bombasının gücünün küçük bir kısmı, kullanımları belki daha az göz korkutucu ve daha akla yatkın" diye yazarak, nükleer savaş kışkırtıcılığına başladı. Silah tekellerinin bülteni gibi yayın yapan medya, son dönemde Rusya karşıtı savaş çığırıklığını temel alan bir yayın çizgisi izliyor.

ABD-NATO cephesinin Rusya'yı kuşatma politikasını durdurmak için savaşı başlatan Putin'in, düşürüldüğü tuzaktan kurtulmak için nükleer silah tehdidini daha çok dillendirmesi ve Rusya eski Devlet Başkanı Dmitry Medvedev'in yaptığı açıklamada, dünyanın "büyük bir nükleer patlama" ile sonuçlanacak bir krizle karşı karşıya kalabileceğini söylemesi, Ukrayna savaşının tetiklediği Nükleer savaş tehlikesinin giderek arttığına işaret ediyor.

"NATO'nun kahramanı" Zelenski'nin "dizi filmi"

Bir dizide başrol oyuncusu olmak dışında bir kerameti bilinmeyen biri iken Ukrayna Cumhurbaşkanı yapılan Volodimir Zelenski, bu yükselişi belli ki birilerinin "Yürü ya kulum" demesine borçlu. Bu birilerinin ABD-İsrail olduğu artık bir sır değil. Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı başlayana kadar pek tanınan bir figür değildi Zelenski. Yolsuzluğa batmış, Neonazilerle işbirliği yapan, yozlaşmış, siyasi yaşamı kısa olmasına rağmen yıpranmış, siyaset çöplüğüne atılmayı bekliyordu.

24 Şubat'ta başlayan Rusya saldırısının hemen ardından önceden çekilmiş, hazırda bekletilen videoları piyasaya sürüldü. Eski videolar tükenince yenileri için seri üretime geçildi.

Gösteriyi organize eden medya, kısa süre sonra "Bir komedyenken ülkesini savunan kahraman lider" diye anmaya başladı Zelenski'yi. Yönetmeni, senaryosu, prodüksiyonu, tasarımcısı olan, yani tam teşekküllü bir film setinde çekilen videolar serisi peş peşe piyasaya sürülmeye başladı.

İkinci adımda, "bütün dünyanın hayran olduğu lider" diye bir safsata uydurup, "mutlak doğru" ilan ettiler. Silah tekellerinin borazanlığını yapan medyanın haberlerinde bu sıfat Zelenski'nin ön adı gibi kullanılmaya başladı.

Şişirme 'kahraman' Zelenski önden hazırlandığı rollünü iyi oynuyor. Set ekibi de profesyonel. Çevrilen dizi filmin savaşın propaganda ayağında etkili olduğu görüldü. Bu sefer üçüncü adımla 'kahraman' bir üst mertebeye sıçratıldı. Adam artık emperyalist ülkelerin parlamentolarına hitap ediyor.

ABD'de Kongre üyelerine, Almanya'da milletvekillerine, İsrail'de Knesset (parlamento) üyelerine hitap ettirilen Zelenski, teknolojinin de sağladığı imkanlarla daha önce pek rastlanmayan bir konuma yerleştirildi.

Hitaplarda ilginç olan, Zelenski'nin eleştiren, hatta kimi zaman azarlayan tonda laflar etmesidir. 'Kahraman lider' propaganda savaşında üstlendiği rolü oynarken, NATO ile Rusya'nın dolaysız bir şekilde savaşa tutuşmasına neden olacak taleplerde bulunuyor. Savaş uçakları, uçuşa yasak bölge, tanklar vb...

Taleplerini sık sık teatral bir havada yinelerken, bunları karşılamayan efendilerini 'azarlıyor', görevlerini yerine ge-

tirmemekle suçluyor. Öyle bir hava estiriliyor ki, gırtlığına kadar savaşın içinde olan NATO, sanki olayı dışarıdan izleyen bir aktörmüş gibi yansıtılıyor.

Bu dizi filmin son bölümünü 24 Mart'ta Brüksel'de toplanan emperyalist savaş aygıtı NATO'nun şefleri izledi. Aygıtın şeflerine hitap eden Zelenski'nin ifadelerinde şunlar da yer aldı:

"Sizden net yanıt alamadık. Ukrayna'nın füzelere karşı güçlü silahları yok. Hava kuvvetlerimiz Rusya'ya kıyasla oldukça az. Dolayısıyla onların gökyüzündeki avantajları, kitle imha silahlarını kullanmaları gibidir.

Ukrayna ordusu bir aydır eşit olmayan koşullarda direniyor. Bir aydır aynı şeyi tekrarlıyorum. İnsanlarımızı ve şehirlerimizi korumamız için Ukrayna'nın sınırsız askeri yardıma ihtiyacı var. Bu kadar insanımızı kaybetmeyelim diye sizden uçak istedik.

Sizin binlerce savaş uçağınız var. Fakat bir uçak bile vermediniz. Şehirlerimizi korumak için tank istedik. Sizin en az 20 bin tankınız var. Bunların sadece yüzde 1'ini istiyoruz. Ya verin ya da satın. Fakat buna da net yanıt duymadık. Yardım taleplerine net yanıt verilmemesi savaş sırasında en korkunç şeydir."

Zelenski gibi birinin hitabına uygun bir kostümlerle kameranın karşısına geçip NATO şeflerine bu lafları etmesi ilk bakışta tuhaf görünüyor. Oysa Zelenski sadece bir figüran. Seti kurup yönetenler kameranın arkasında dursa da kim olduklarını

tahmin etmek güç olmasa gerek. Zelenski, kimlerin çıkarları için ülkesini savaş cehennemine attıysa, seti kuranlar da onlardır.

İlk defa kukla bir rejimin başı olan kişi emperyalistlerden bu şekilde teveccüh görüyor. Zelenski'nin dizi filmi ABD-NATO-AB koalisyonunun savaş suçlarının en azından şimdilik üstünün örtülmesine hizmet ediyor.

Zira senaryo, "Saldıran Rusya, buna karşı Zelenski önderliğinde direnen Ukrayna ve işgale karşı direnene destek veren Batı" şeklinde yazılmış. Bu sahte senaryo, özellikle Batıda kitlelerin savaş karşıtı duyarlılığını hedefinden saptırmak için kullanılıyor. Hedef bu olunca, NATO şefleri Zelenski'den 'azar' işitmeyi dert etmiyorlar.

Bu savaşta Zelenski'ye oynatılan rol, kendi türünde bir ilktir. Zira o, emperyalist hegemonya savaşında bir tarafın elinde kullanışlı bir figürandır.

Zelenski bir artist olarak tahminlerin ötesinde bir üne kavuşturuldu. Daha önce hayal bile edemeyeceği kişiler oturup filmlerini izliyor. Ancak kendisine biçilen rolleri oynayan Zelenski, ülkesini mahveden savaşın daha çok uzamasına, daha yıkıcı, daha öldürücü olmasına hizmet ediyor.

Bundan dolayı emperyalistler onu kahraman ilan etseler de "ülkesini emperyalist hegemonya savaşının arenasına çeviren kişi" lekesiyle anılmaktan kurtulması olası görünmüyor.

Ukrayna savaşı Rheinmetall'ın kasasını dolduruyor

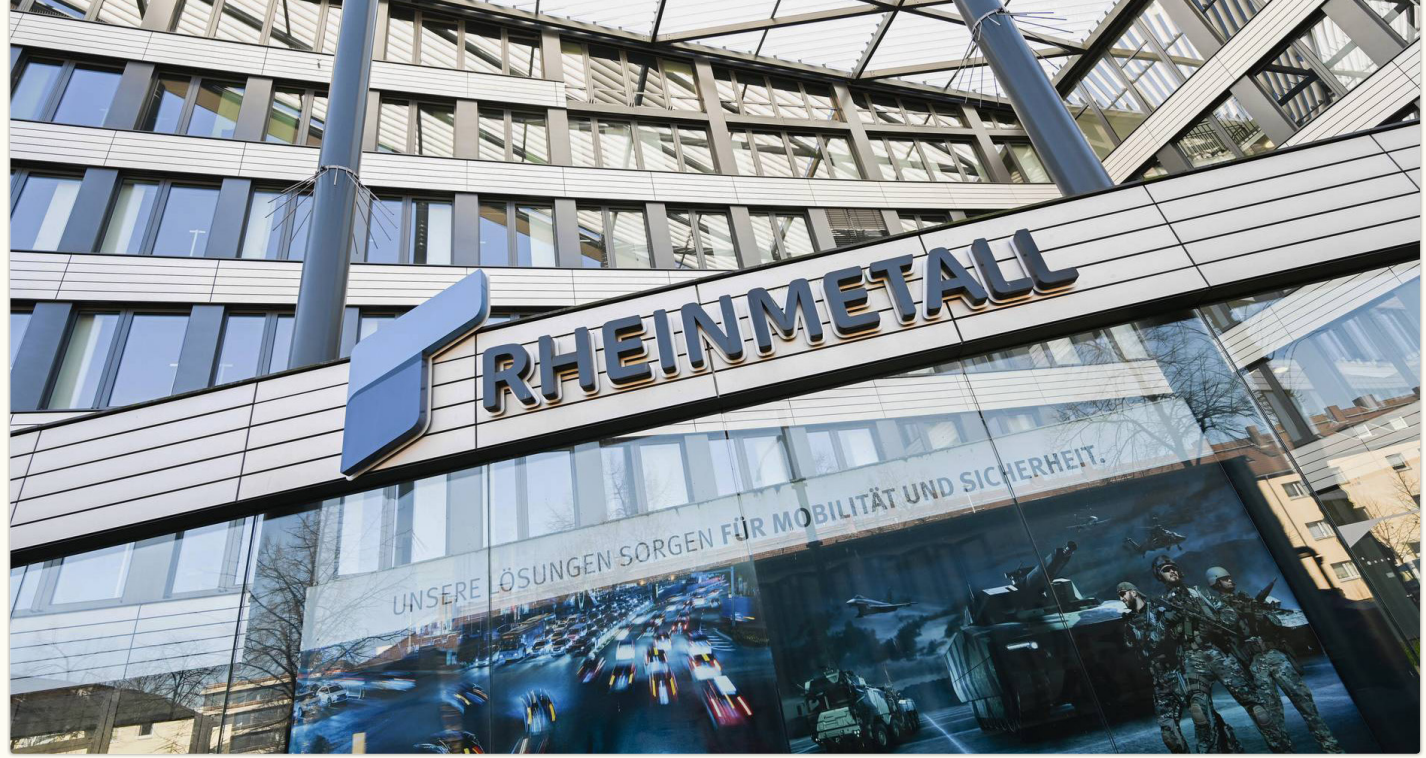
Ukrayna'da savaş sürüyor. Yemen halkı bombalanıyor. Suriye, Libya, Irak halkları savaş yıkımının çok boyutlu acılarını çekiyor. Balkanlarda, Irak ve Kürdistan'da her yıl yeni toplu mezarlar ortaya çıkıyor.

Patlayan bombalar kentleri yerle bir ediyor. Yerleşim alanlarından TV ekranlarına yansıyan görüntüler daha birkaç saat öncesine kadar insanların ikamet ettiği, çocukların odalarında oynadığı binaların enkazlarını insanların gözüne batırıyor. Savaş sürgünleri yaşadıkları toprakları terk ederek, "can güvenliği" umuduyla bilinmedik diyarlara, daha ucuz işgücü göçüne zorlanıyorlar.

Almanya'nın özel medya tekelleri gibi devlet TV'leri de Ukrayna'da savaşın daha da alevlenmesi için silah sevkiyatını büyük bir iştahla propaganda ediyorlar. Alman emperyalizminin silahlanma için 100 milyar euroluk özel bir fonla yetinmeyerek, her yıl ulusal gelirin yüzde ikisini Bundeswehr'in (Alman ordusu) daha modern öldürücü silahlarla donatılmasına ve nükleer güç olma hedefine hasredilmesini "güvenlik" maskaralığıyla pazarlıyorlar.

İkellikle estirdikleri Rus düşmanlığı fırtınalarını, "Ukraynalılar hoş geldiniz" sahtekarlığına bulayıp, Batı emperyalist blokunu kurtarıcı melekeler olarak sunuyor, silahlanmaya ve emperyalist saldırganlığa meşruiyet kazandırmaya çalışıyorlar.

Bundeswehr'in süngüsüne takılan bombalar, füzeler ve tanklar Rheinmetall gibi silah tekellerini fazlasıyla mutlu ediyor. Rheinmetall'in 2021 mali yılı için konsolide satışları neredeyse yüzde beş artarak, 5,7 milyar auroya yükseldi. 2021 yılında 500 milyon eurodan fazla gerçekleşen kârlarını muzaffer bir edayla "Rekor bir sonuç!" diye sunan Rheinmetall'in CEO'su Papperger, "Beklentiler bomba gibi, satışlar bu yıl yüzde 15 ila 20 arasında güçlü bir şekilde büyümeye devam edecek" diyor. Ultra gerici Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ), Rheinmetall'i "Almanya'nın yükselticileri" olarak alkışlıyor. "Rheinmetall çok iyi bir yolda" diye yazan gazete, Alman emperyalizminin silahlanmasını vaftiz ediyor. Durmak bilmeyen Rheinmetall'in bu yıl ticaret alanındaki payını yüzde 80 artırdığını okuyucularına gururla duyuruyor. Bu artışın daha çok ölüm, daha çok yoksul-

luk ve doğanın tahribatı olduğu gerçeğini titizlikle gizleyerek elbette...

Yükselen savaş çığırtkanlığı ve diğer pek çok emare, silah tekelleri ve tacirlerinin üretimlerini artırarak kârlarını katlayacaklarını gösteriyor.

Trafik lambası hükümetinin kısa süre önce açıkladığı 100 milyar euroluk "Bundeswehr özel fonu" duyurusuna Rheinmetall'in üst yönetimi hızlı tepki verdi ve federal hükümete bir "ürün paketi" teklif ettiğini açıkladı. Leopard tankları, Puma zırhlı personel taşıyıcıları, askeri kamyonlar ve ağır topçu mühimmatından oluşan "ürün/ölüm paketi"ni "sudan ucuz" bir fiyata, sadece 42 milyar euroya pazarladı. Doğayı tahrip etmenin ve canlıları katletmenin tacirleri bu tekliflerini "Binlerce yeni iş alanı yaratacağız" diyerek ölüm satışlarını normalleştiriyorlar. Yeni iş alanlarıyla birlikte ölüm kusan silahların üretimini kısa sürede üç katına çıkaracaklarının garantisini veriyorlar. Unterlüß (Aşağı Saksonya) ve Oberndorf'taki (Baden-Württemberg) silah fabrikalarına daha şimdiden taşeron firmaları üzerinden yaptıkları binlerce yeni işçi alımlarını teminat gösteriyorlar.

Eski bakanlardan Dirk Niebel'in lobi faaliyetini yürüttüğü Rheinmetall'in en önemli müşterisi ise Sosyal Demokrat-Yeşiller ve Liberal partilerinin trafik lambası hükümetidir.

1980'li yılların nükleer ve silahlanma karşıtı eylemleri içerisinde anti-komünist yurtsever duygularla yer alarak, komünist grup ve çevrelerin tasfiyesinde oldukça başarılı rol oynayan Yeşiller'in Bundestag'daki "Güvenlik, Barış, Silahsızlanma Çalışma Grubu"nun başkan yardımcısı Philip Kraemer, Hitler faşizmden bu yana hükümetleri tarafından başlatılan en büyük yeniden silahlanma programı hakkında "Yorum yapmaktan kaçınıyoruz" diyor.

Bununla da bitmiyor. Die Linke'nin (Sol Parti) Thüringen Başbakanı Bodo Ramelow, "hem iyi donanımlı bir Bundeswehr hem de genel zorunlu askerlikten yana" olduğunu açıkladı.

Öncesi bir yana, 2014 yılında Federal Almanya'nın Cumhurbaşkanı olan Joachim Gauck'un Almanya'ya, "dünyada daha aktif bir rol oynaması" için yaptığı çağrı Ukrayna savaşıyla birlikte sağından soluna, çevrecisinden faşistine kadar sistemin partileri tarafından heyecanla hatırlandı.

Rheinmetall'i "Almanya'nın yükselticileri" olarak kutsayan FAZ'ın yardımcı editörü Berthold Kohler, daha 27 Şubat'ta, "Kulağa alaycı gelmeseydi, Alman dış ve güvenlik politikasını bulut guguk ülkesinden çıkarıp yeryüzüne indirdiği için Rusya Devlet Başkanı'na neredeyse minnettar olmak gerekirdi" diyordu.

Kohler aslında Alman emperyalizminin saldırganlığını "güvenlik" demagojisiyle destekleyenlerin doyumumsuz emperyalist heyecanlarına tercüman olmuştu.

"Rheinmetall'ı Silahsızlandırma" ittifakından Toni Melnik, "Anti-militarist protesto eylemlerinin denenmiş ve test edilmiş bir yöntemi olan savaş üretimini kesintiye uğratarak bozmak için sabote etmek istiyoruz" diyor.

"Rheinmetall'ı Silahsızlandırma" aktivistlerinin anti-militarist, savaş karşıtı konularından şüphemiz yoktur, zira bundan önce de silah üretimi, sevkiyatı ve silahlanmaya karşı anlamlı eylemler gerçekleştirdiler. Ancak şimdi durum çok daha farklıdır. Alman emperyalizmi "dünyada daha aktif bir rol oynamak" için kılıçlarını çekmiştir. Anti-militarist, savaş karşıtı eylemler, tek tek kapitalist silah tekellerine karşı eylemler olmaktan çok emperyalist-kapitalist sistemin kendisine yönelmek zorundadır.

Emperyalist savaşları sabote ederek boşa çıkartıp, devrimci çözümlerle birleştirmenin yegâne yolu da işçilerin grev ve direnişlerini kapitalist özel mülkiyet sistemine karşı yönlendirip yaygınlaştırmaktan; öncelikle genel iletişimin yanı sıra silah üretimini sekteye uğratarak, ulaşım ağını felç edip kilitlenmesini sağlamaktan geçiyor.

Onuncu Küresel İklim Grevi eylemleri

Dün tüm dünyada Onuncu Küresel İklim Grevi gerçekleşti. İklim koruma hareketi "Fridays for Future'un (FFF, Gelecek için Cumalar) çağrı yaptığı ve tüm dünyada yankı bulan iklim grevine yüzbinlerce kişi katıldı. Çoğunluğu gençlerden oluşan göstericiler iklimin korunması ve barış için eylem yaptılar. Gösterilerde küresel iklimin korunması için derhal gerekli önlemlerin alınması, iklim sözleşmelerindeki kararlara uyulması ve fosil yakıtlardan vazgeçilmesi talepleri yükseltildi. Göstericiler bunların yanı sıra kapitalizme, ayrımcılığa ve Ukrayna'daki savaşa karşı da tepkilerini gösterdiler.

ALMANYA'DA 220 BİN KİŞİNİN KATILDIĞI, 300'ÜN ÜZERİNDE GÖSTERİ

FFF hareketinin yaptığı açıklamada yalnızca Almanya'daki eylemlere, aralarında derslere girmeyen öğrencilerin olduğu ve çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu yaklaşık 220 bin kişi katıldı. Aşağı Saksonya ve Schleswig-Holstein eyaletlerinde düzenlenen mitingler de dahil olmak üzere tüm ülkede 300'den fazla yerde #PeopleNotProfit "Kâr değil, insan" şiarı altında gösteriler düzenlendi.

Yapılan açıklamalarda "1,5 derece sınırına tutarlı bir şekilde uymak ve böylece bugünün ve her şeyden önce gelecek nesiller için yaşamaya değer bir geleceği korumak için mücadele ediyoruz." dendi.

FFF hareketi başkent Berlin'de gerçekleşen iklim grevine 22 bin göstericinin katıldığını duyurdu. Taşınan dövizlerde "Gelecek ve barış için iklim adaleti" ve "trafik lambası koalisyonu" olarak adlandırılan hükümete atfen, "Hey trafik ışıkları, sonunda yeşil iklim politikasına geçin" yazıyordu.

Hamburg'da ki eylemlere yaklaşık 12 bin kişi katıldı. Kuzey Ren Vestfalya Eyaletinde ise gün boyunca yaklaşık 50 şehirde eylemler vardı. Münster'deki iklim grevi için 7 bin kişi bir araya geldi. Köln'de iklim grevine 3 bin katılımcı - başlangıçta beklenenden daha az - katıldı. Fosil hammaddelerin kullanımına son verilmesi talep edildi.

Yapılan konuşmalarda, atılan şiarlarda, taşınan dövizlerde eleştirilerin merkezinde kâr ve çıkarları uğruna kapitalist şirketlerin doğayı katletmesi ve buna göz yuman politikalar vardı. Göstericiler ser-

mayenin hizmetinde hükümetlerin iklim krizi için yeterince bir şey yapmadıklarına dikkat çekerken, insan hayatının gaz şirketlerinden, ormanların kömür madenciliğinden ve adil yaşam koşullarının otomobil şirketlerinin kârlarından daha önemli olduğuna vurgu yaptılar. "Dünya insanlığı öfkeyle kaynıyor" şiarları atıldı. Ukrayna'daki savaşa yanıt olarak, defalarca fosil yakıtların daha hızlı bir şekilde durdurulması çağrısında bulundular. Rusya'dan gaz ve kömür ithalatı için fosil enerji kaynaklarının kullanılmasının bu çatışmada bir savaş çığırkanlığı faktörü olduğu ifade edildi.

Rusya'nın Ukrayna'ya karşı savaşı, iklim grevinde merkezi bir rol oynadı. Fridays for Future, Rusya'nın Almanya'ya yaptığı petrol ve gaz ithalatının durdurulması çağrısında bulundu. Bunların "savaşı finanse etmeye" hizmet ettiği, barış ve iklimin yakından bağlantılı olduğu vurgulandı.

DÜNYA GENELİNDE BİN EYLEM

Dünya çapında da yaklaşık 1.000 iklim grevi gerçekleşti. Polonya'dan İtalya'ya, Nijerya'dan Hindistan'a kadar dünyanın birçok ülkesinde gerçekleşen gösterilerde barış şiarları yükseltirken, kömür, petrol ve gaz kullanımına son verilmesi talep edildi.

Avustralya'da FFF hareketinin 10. Küresel İklim Grevi çağrısı Sydney'deki öğrencilerin protestoları ile başladı.

Sidney'in yanı sıra Melbourne'de ve Avustralya'nın üçüncü büyük şehri Brisbane'de de Başbakan ve onun fosil yakıt parasına odaklanmasına karşı protestolar düzenlendi. Organizatörlere göre, Avustralya genelinde toplam 20 bin kişi gösterilere katıldı.

Dünyanın en önemli kömür üreticilerinden biri olan Avustralya, 2019 ve 2020 yazında rekor düzeyde orman yangınlarına sahne olmuştu. Yapılan konuşmalarda "Morrison hükümetine kızgınız. Orman yangınları ve sel kaynaklı iklim felaketine tanık oluyoruz" dedi. Genç göstericiler, Başbakan Scott Morrison'ı özellikle kömür çıkarmaya devam ederek iklim değişikliğine neden olmakla suçladı. Morrison, mali açıdan uygun olduğu sürece kömür madenciliğini destekleyeceğini açıklamıştı.

Avusturya'da da ülkenin birçok yerinde gösteriler düzenlendi. Sade ve Viyana'da 10 bin gösterici sokağa çıkararak gösteri yaptı.

Protestolar sadece Batılı sanayinin gelişmiş olduğu emperyalist kapitalist ülkelerle sınırlı değildi. Endonezya'nın başkenti Jakarta'da gençler iklim krizini protesto için sokaklara çıktılar.

Hindistan'da da iklim grevi için gençler gösteri düzenlediler. Doğu Hindistan'daki Kalküta'da göstericiler, milliyetçi faşist Başbakan Narendra Modi hükümetinin aksine, Ukrayna'da süren savaşı da eleştirdiler.

Protestoların barış yönü de Avrupa'da önemli bir rol oynadı. Örneğin İtalya'nın başkenti Roma'da göstericiler büyük bir barış bayrağıyla şehir merkezinde yürüdüler.

Yükselen deniz seviyesinin bir sorun olduğu Milano'da "Okyanuslar yükseliyor ve biz de öyle" yazılı bir pankart taşıyan göstericiler, fosil yakıtlara bağımlılığın sona ermesi için çağrı yaptılar. Milano'da protesto yürüyüşünde kârın değil, halkın ön planda olması gerektiği talepleri dile getirildi.

***

İklim bilim insanları, mevcut sera gazı emisyon oranlarının, örneğin karbon salınımlarının azaltılmadığı veya durdurulmadığı takdirde çok ağır ve geri dönüşümez sonuçların ortaya çıkabileceği konusunda uyarıyor.

Kapitalist devletlerin bu konuda önlem almaması, ekolojik yıkım ve son yıllarda art arda yaşanan çevre felaketlerinin yıkıcı sonuçları, kitlelerin küresel iklim krizine karşı duyarlılığının artmasına ve harekete geçmelerine neden oluyor.

Kapitalist devletlerin iklimi koruma konusunda gereken adımları bugüne kadar atmamış olması kitlelerin tepkisini büyütüyor. Özellikle gençlerin harekete geçmesi ile FFF hareketinin küresel düzeyde gerçekleşen iklim grevleri dünyanın dört biryanında yankı buluyor.

Dünya işçi-emekçi eylemlerinden...

ABD'DEKİ CHEVRON RAFİNERİSİ'NDE GREV

Chevron rafinerisinde çalışan 600 kadar işçi, şirketin teklifinde diretmesi ve daha fazla müzakere etmeyi reddetmesinin ardından pazartesi günü California-Richmond'da greve gitti. Sendika yüzde 5 ücret artışı talep ederken, Chevron kapitalistleri yüzde 2,5 teklif ettiler. Ayrıca işçiler daha kısa çalışma saatleri ve daha iyi çalışma koşulları talep ediyorlar. Pandemi nedeniyle, genellikle 70 saatlik çalışma haftası uygulanıyordu. Chevron yönetimi, rafinerinin yedek işçilerle çalışmaya devam edeceğini duyurdu. Sendika ise grev kırıncılarından kaynaklanan güvenlik riskinden endişe duyduklarını ifade ediyor.

İSPANYA'DA YAYGIN GREVLER

İspanya'da balıkçılar yüksek motorin fiyatları nedeniyle ülke genelinde gündür grevdeler. Balıkçılık kooperatifi FN-CP'ye göre, grev çarşamba gününe kadar sürdü. Norveç'ten sonra Avrupa'nın en büyük ikinci balıkçı ülkesi olan İspanya'daki balıkçılık sektörü de kamyoncuların grevi nedeniyle ürünlerini taşımakta zorlanıyor. Balıkçıların grevlere katılımının güçlü olduğu yerler güneydeki Endülüs Özerk Bölgesi ve Akdeniz kıyıları iken, Kuzey İspanya ve Kanarya adalarında katılım daha zayıf.

İspanya'da enerji ve ham madde maliyetlerindeki artış, kuraklık sorunu, Madrid'de tarım emekçilerini de sokağa döktü. Tarım ve hayvancılık sektöründeki 100 binden fazla çalışan, geçim sıkıntısından dolayı hükümetten acil çözüm isteyerek eylem yaptı. Eylemde sıkça "Artık yeter, daha fazla tahammül edemiyoruz" sloganı atıldı.

Taşımacılık Sektörünü Savunma Platformu'na bağlı kamyon ve tır şoförleri ise 14 Mart'tan bu yana grevdeler. Hızla artan yakıt fiyatlarına karşı ve daha iyi çalışma koşulları için İspanya'da giderek daha fazla serbest çalışan kamyon şoförü ve daha küçük nakliye şirketi greve katılıyor. Tır şoförleri yüklemeye ve boşaltmayı devralma zorunluluğunun kaldırılmasını ve 60 yaşında emeklilik yaşının mümkün olmasını talep ediyorlar. Protestolar, Plataforma en Defensa del Sector del Transporte tarafından örgütleniyor.

Greve on binlerce kişinin daha katılması bekleniyor. Tır şoförleri ülkenin çeşitli yerlerinde barikatlar kurdular. Madrid'de ise polis bir kamyon şoförünü öldürdü.

KIBRIS: OTOBÜS ŞOFÖRLERİ İŞTEN ÇIKARMALARA KARŞI GREVDE

Kıbrıs'ın başkenti Lefkoşa'da 36 otobüs şoförünün işten atılmasının ardından 19 Mart Cumartesi günü otobüs şoförleri greve gitti. Grev pazartesi sabahı da devam etti. Grev nedeniyle Lefkoşa'da trafik sorunları ciddi boyutlara ulaştı. Ulaştırma Bakanlığı, grevci otobüs şoförleri ile görüşmelerin başladığını duyurdu.

Peru'da Fujimori'nin serbest bırakılmasına karşı protestolar

Peru'nun eski diktatörü Alberto Fujimori, Peru Anayasa Mahkemesi tarafından "insani gerekçelerle" affedildi. Bu hafta serbest bırakılması bekleniyor. Amerikalılar Arası İnsan Hakları Komisyonu (CIDH) kararı eleştirdi.

Faşist diktatör Fujimori'nin iktidarı döneminde katledilenlerin yakınları da kararı siyasi olarak nitelendirdiler ve Anayasa Mahkemesi'nin kararı ile ilgili endişelerini dile getirdiler.

Geçtiğimiz cumartesi günü (19 Mart) başta başkent Lima olmak üzere, Cusco, Trujillo ve Arequipa gibi birçok kentte sokaklara çıkan halk kararı protesto etti. Affın kaldırılmasını talep eden göstericiler "af bir hakarettir" gibi pankartlar ve şiarlarla Yüksek Mahkeme'ye yürüdüler.

Fujimori, insanlığa karşı suç işlemekten hapse atılmıştı. Barrios Altos (1991) ve La Cantuta (1992) katliamlarından hüküm giydi. Ayrıca, düzenlediği 1992

darbesinden sonra zorla kısırlaştırma ve adam kaçırmaya başka suçlarla da suçlanıyor.

2017'nin sonunda, dönemin Cumhurbaşkanı Pedro Pablo Kuczynski tarafından "insani gerekçelerle" affedilmişti. Bu karar 2018 sonbaharında anayasaya aykırı ilan edildi ve Fujimori hapse geri dönmek zorunda kaldı.

İNGİLTERE'DE DENİZCİLERDEN DÖRT LİMANDA PROTESTOLAR

Dover, Hull, Liverpool ve Larne limanlarında çalışan yüzlerce gemici, perşembe günü 800 işçinin feribot şirketi P&O tarafından işten çıkarılmasına karşı 18 Mart Cuma günü protesto gösterisi düzenledi. İşçiler bildirimiz olarak işten atılırken, bir güvenlik firması tarafından gemilerden çıkarıldılar. Diğer taraftan da bir acente aracılığıyla derhal sendikası işçiler geçici işe alındı. P&O kapitalistleri personel maliyetlerinin yarıya inmesini planlıyor. P&O, Dubai merkezli dünyanın en büyük liman operatörlerinden biri olan DP World'e ait.

HOLLANDA'DA GENÇLİK SOSYAL HİZMET UZMANLARI PROTESTOSU

Hollanda'nın Lahey kentinde gençlik sosyal hizmet uzmanları hükümetin fonları 500 milyon euro azaltma planına karşı 15 Mart'ta greve çıktılar. Grevciler ayrıca ücretlerin artırılmasını ve çalışma koşullarının iyileştirilmesini talep ettiler. Greve sendika federasyonu çağrı yapmıştı. Lahey'deki protesto eylemine aralarında çocukların ve ebeveynlerinin de bulunduğu 7 bin kişi katıldı.

KAMERUN'DA ÖĞRETMENLER GREVİ

Kamerun'daki devlet liselerinde çalışan öğretmenler, 21 Şubat'tan bu yana ücretlerinin ödenmesini talep ederek greve gittiler. Devletin öğretmenlere 181 milyar CFA (276 milyon euro) borcu olduğu ifade ediliyor. Devlet okul sistemi, öğretmen adaylarını başlangıçta ücretsiz çalıştırıyor ve daha sonra ödenmemiş ücretlerin en azından bir kısmını alacaklarını vadediyor. Devletin öğretmenlere borçları böylece birikiyor. Artık öğretmenler ücretsiz çalışmayı reddediyorlar.

40 yıldır iktidarda bulunan 89 yaşındaki Başbakan Paul Biya rejimi son derece yozlaşmış ve rüşvet batağında bir sistem olarak kabul ediliyor.

SRI LANKA'DA BİNLERCE KİŞİ DEVLET BAŞKANININ İSTİFASINI İSTİYOR

Giderek kötüleşen ekonomik krizin sürdüğü ve ulusal bir iflas ile karşı karşıya bulunan Sri Lanka'nın başkenti Kolombo'da yaklaşık 30.000 kişi, 15 Mart'ta Devlet Başkanı Gotabaya Rajapaksa'nın istifasını talep ederek, gösteri düzenledi. Bu, Rajapaksa'nın 2019'da göreve başlasından bu yana kendisine karşı yapılan en büyük protesto gösterisi oldu. Ülkede yakıt, ilaç ve gıda gibi birçok temel mal artık ithal edilemiyor. Saatlerce süren günlük elektrik kesintileri yaşanıyor. Ulusal para biriminin geçen hafta yüzde 35 oranında değer kaybetmesi gıda fiyatlarını daha da artırdı.

HAITİ'DE SAĞLIK SEKTÖRÜNDE GREV

Haiti'de sağlık çalışanları, sürdürüle-

mez yaşam ve çalışma koşullarına karşı 14 Mart Pazartesi günü, Port-au-Prince'de üç günlük bir grev yaptılar. İki doktorun suç çeteleri tarafından kaçırılması sağlık emekçilerini sokağa döktü. Hem devlet hem de özel sağlık sektöründe çalışan doktorlar ve hemşireler greve katılırken, sadece acil poliklinikler açık kaldı.

Haiti'de Başbakan Henry'nin yönetimi, sağlık hizmetleri için gerekli fonları sağlamıyor. Aynı zamanda ülkede şiddet suçları ve adam kaçırma olayları artıyor. Birçok Haitili ABD'ye kaçak yollardan girmeye çalışıyor, ancak ABD Sahil Güvenliği tarafından adaya geri gönderiliyorlar.

ŞİLİ'DE KIZ ÖĞRENCİLERDEN GÖSTERİ

Şili'nin başkenti Santiago'da bir grup öğrencinin sosyal medyada toplu tecavüz çağrısı yapmasının ardından, kız öğrenciler olayların tam olarak soruşturulmasını ve suçluların cezalandırılmasını talep ederek gösteri yaptılar.

2019 yılına kadar tamamen erkek çocukların okuduğu 100 yıllık ve oldukça saygın bir okul olan Liceo José Victorino Lastarria'nın öğrencisi olan bir grup genç erkek, diğer okullardan reşit olmayan öğrencilerin çıplak fotoğraflarını paylaştıkları, bireysel ve grupsal tecavüz çağrısında buldukları bir WhatsApp grubu

kurmuştu.

Okulu ataerkil davranışa karşı yeterince önlem almayan ve dolayısıyla kadın düşmanı eğilimleri teşvik eden bir kurum olarak eleştiren genç kadınlar Millî Eğitim Bakanlığı'na yürüdüler. Öğrenci temsilcisi bir grubu toplantıya davet eden yeni Bakan Marco Ávila, mevcut suçların yanı sıra yıllardır gündeme gelen günlük okul yaşamını reforma yönelik diğer çağrılarını ele almayı amaçlayan kapsamlı bir yasama projesini duyurdu.

Saldırganlar hakkında suç duyurusunda bulunulurken, Siber suçlarda uzmanlaşmış bir CID ekibi, bir iddianame için kanıt toplamak için araştırmalara başladı.

ALMANYA'DA HAVALİMANI GÜVENLİK GÖREVLİLERİNİN GREVİ

Almanya'da büyük havalimanlarında çalışan güvenlik görevlileri 22 Mart Salı günü, son iki haftada ikinci kez uyarı grevi yaptılar. Almanya'nın en büyük ve işlek havalimanı olan Frankfurt Havalimanı ile birlikte Berlin, Bremen, Hamburg, Hannover, Stuttgart, Düsseldorf, Köln/Bonn Havalimanlarında çalışan güvenlik görevlileri tam gün iş bıraktı. Grev nedeniyle yüzlerce uçuş iptal olurken, Hamburg'da hemen hemen tüm uçuşlar iptal edildi.

Birleşmiş Hizmet Sektörü Sendikası (Ver.di) ile Federal Havacılık Güvenliği Şirketleri Birliği (BDLS) arasında yapılan ücret artışı görüşmeleri başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Ver.di, şirket sahiplerinin gelecek 12 ay boyunca 25 bin havalimanı güvenlik görevlisinin ücretini saat başına en az 1 euro artırmasını ve güvenlik personelinin Almanya genelinde aynı ücreti almasını talep ediyor. BDLS ise saat başına 38 cent ücret artışı teklif ediyor.

PARAGUAY HALKININ EYLEMLERİ YAYILIYOR

Paraguay'da geçtiğimiz haftadan bu yana köylü, yerli ve taban örgütlerinin ülke genelinde şiddete, yerinden edilmeye, yükselen fiyatlara ve kriminalize edilmeye yönelik protestoları yayılarak büyüyor.

Ulusal Çiftçiler Birliği Genel Sekreteri Teodolina Villalba ve Paraguaylı Çiftçi Hareketi'nden Pablo Ojeda, düzenlenen basın toplantısında, halkın yalnızca çiftçilere yönelik saldırılardan değil, akaryakıt fiyatlarındaki artıştan, temel gıda maddelerinin fiyatlarının yükselmesinden, okulların kapatılmasından ve uyuşturucu politikasının sertleşmesinden de zarar gördüklerini ifade etti.

Bu mücadele geçen hafta toprak mü-

cadelesini suç sayan yasanın (Ley Zavala Riera) yürürlükten kaldırılmasına yönelik ana taleple başladı. Ancak halka yönelik bir dizi saldırıya karşı mücadeleye dönüştü.

Protestolar Guaira, Caazapá, Canindeyú, San Pedro ve Alto Paraná gibi çeşitli bölgelere yayıldı. Eylemlerin önümüzdeki günlerde artarak devam etmesi bekleniyor.

Köylü ve yerli örgütleri, bu yasayı yürürlükten kaldırmanın yanı sıra kırsal ve kentsel yerleşimlerin yasallaştırılmasını, zorla tahliyelere son verilmesini, iklim değişikliğinden etkilenen küçük ölçekli üreticileri desteklemeye yönelik hükümet politikalarını, Itaipú hidroelektrik santrali üzerindeki Paraguay egemenliğini ve Başsavcı Sandra Quiñonez'in görevden alınmasını talep ediyorlar.

Arazi, Tarım ve İnsan Hakları Gözlemevi'ne (BASE-IS) göre, 2021 yılında uluslararası insan hakları hukukuna uygun olarak alternatif konut sağlanmadan 5.000'den fazla kişi yaşadıkları yerlerden zorla tahliye edildi. Ayrıca, Zavala Riera yasanın yürürlüğe girmesinden bu yana, savcılar, 50'den fazla tarım işçisini ve yerli halkı bir toprak parçası üzerinde hak iddia etmekle suçlayarak, dava açtılar.

2022 Dünya Su Raporu

Dünyanın geleceğini yakından ilgilendiren su sorunu, artık çok daha hayati bir önem taşıyor. Suyun kullanımı sanayi, tarım ve şehir olmak üzere üç temel alanda yoğunlaşıyor. Dünyada bir yılda kullanılan tatlı suların yüzde 70'i tarımsal, yüzde 20'si endüstriyel ve yüzde 10'u da evlerde kullanılmaktadır. Sınırlı olan temiz ve kullanılabilir su kaynaklarının bir kısmı tüketilmekte, bir kısmı da kirlenmektedir. Dolayısıyla su, "su savaşları"na konu olacak önemde temel bir sorun haline gelmektedir. Birleşmiş Milletler, 2080 yılına kadar yaklaşık üç milyar insanın susuzluktan etkilenebileceğini tahmin ediyor. Temiz suya erişim imkanlarında da büyük eşitsizlikler yaşanıyor.

Yaşamın vazgeçilmezlerinden biri olan su, son yıllarda dünya kamuoyunun ve Birleşmiş Milletler de dahil olmak üzere birçok uluslararası kurum ve kuruluşun temel gündemlerinden biri haline geldi. Unesco'nun BM adına hazırladığı ve Dünya Su Günü öncesinde sunduğu Dünya Su Raporu 2022 de bunlardan biridir. BM, yeraltı sularının korunması için daha yüksek yatırımlar ve daha iyi düzenlemeler çağrısında bulunuyor. Rapora göre, dünya çapında özel haneler tarafından kullanılan suyun yarısından fazlası yeraltı kaynaklarından geliyor. Tarımda ise sulamanın yaklaşık dörtte biri yeraltı suyuna bağlıdır. Muazzam öne-

mine rağmen, UNESCO, yeraltı suyunun pek çok yerde yeterince anlaşılmadığını ve kötü yönetildiğini söylemektedir. Bunun da dünyanın bazı bölgelerinde aşırı kullanım ve kirlilik, Afrika gibi bölgelerde ise çok az kullanım gibi çok farklı sonuçları olduğu belirtilmektedir.

BM adına hazırlanan çalışma, hükümetler tarafından yeraltı suyunu korumak için daha fazla yatırım ve daha iyi düzenleme çağrısında bulunuyor. Dünya Su Raporu, yeraltı suları ile ilgili bilgi ve düzenlemelerde yıkıcı boşluklar olduğuna işaret ediyor. Dünyanın birçok bölgesinde, yeraltı suyunun, sonuçları dikkate alınmadan aşırı derecede yeryüzüne pompalandığı belirtiliyor. Bazen stoklar yenilenmiyor, bazen de bunun sonucunda zeminin battığına dikkat çekiliyor. Diğer alanlarda ise daha fazla yeraltı suyunun kullanılabilirliğinin ve böylece gıda güvenliğinin artırılabilirliğinin altı çiziliyor.

Dünya Su Raporuna göre, durum kıtadan kıtaya büyük farklılıklar gösteriyor. Asya, yeraltı suyunun en yoğun kullanıldığı kıtadır. Esas olarak tarım yoluyla çıkarılan miktar, diğer tüm kıtaların toplamından iki kat daha fazladır. Rapor, Çin

ve Güney Asya'nın bazı bölgelerindeki büyük stokların çok çabuk tükendiğini, yeraltı sularının bazen de çok kirlendiğini bildiriyor. Avrupa, küresel miktarın yüzde altısı ile önemli ölçüde daha az yeraltı suyu çıkarıyor ve bunu öncelikle içme suyu üretimi için kullanıyor. Avrupa'da aşırı kullanımın nadir olduğunu belirten rapor, küresel miktarın yüzde altısı ile daha az yeraltı suyu çıkarıldığını ve bunun öncelikle içme suyu üretimi için kullanıldığını ifade ediyor.

Sahra'nın güneyindeki birçok ülkede devasa yeraltı suyu rezervleri pek kullanılmıyor. Ekilebilir arazinin yalnızca yüzde üçü uygun sulama sistemleriyle donatılmıştır ve bunların yalnızca yüzde beşi yeraltı suyu kullanmaktadır. Rapora göre, yeraltı suyunun geliştirilmesi, sulanan alanları artırarak ve böylece tarımsal verimi ve ürün çeşitliliğini artırarak, özellikle Afrika'da ekonomik kalkınma için bir katalizör olabilir. Dünyanın birçok bölgesinde olduğu gibi Afrika'da da yeraltı sularının kalitesinin genel olarak iyi olduğunu belirten rapor, bunu kırsal alanlara su sağlamanın güvenli, ucuz ve güvenilir bir yolu olarak sunuyor.

Rapora göre, yeraltı suyunun düşük

kullanımı temel olarak altyapı ve vasıflı işçi eksikliğinden kaynaklanıyor. Dünya Su Raporu, yeraltı suyuna ilişkin daha fazla ve daha iyi veri toplarken ve daha sıkı çevresel düzenlemeleri yürürlüğe koyarken ve uygularken, yeraltı suyu yönetimine daha fazla yatırım yapılması çağrısında bulunuyor. Yatırımın, kalkınma ve işbirliği yoluyla da güçlendirilmesini öneriyor. Rapor, "güçlü kurumlar, daha iyi düzenlemeler ve yeterli finansman yoluyla yeraltı suyunun aşırı kullanım ve kirlilikten korunmasını sağlamak ve sorumluluk almak hükümetlerin görevidir" diyor.

Yeraltı suyunun gelecekte daha da önemli hale gelmesi muhtemeldir. Rapor, iklim değişikliği nedeniyle giderek daha az yüzey suyunun mevcut olduğu konusunda uyarıyor. Aynı zamanda nüfus ve ekonomik büyümenin yanı sıra değişen tüketim alışkanlıkları nedeniyle de su tüketiminin önümüzdeki 30 yılda yüzde bir civarında artacağını belirten UNESCO, su krizlerinin ancak yeraltı suları ile aşılabileceğinin altını çiziyor. Dünya Su Raporuna göre, yeraltı suyu sisteminin daha iyi kullanılması iklim uyumuna katkıda bulunabilir. Örneğin, 'akifer'lerde mevsimsel yüzey suyu fazlasını depolamak mümkündür. Yeraltı suyu sisteminin daha iyi kullanılması, iklim değişikliğine uyum sağlanmasına da katkıda bulunabilir.

Kızıldere'nin 50. yılı...

On'ların çağrısı: Düzene karşı devrim!

Mahir Çayan ★ Hüdai Arıkan

Sinan Kazım Özüdođru

Ertan Saruhan ★ Saffet Alp

Sabahattin Kurt ★ Nihat Yılmaz

Ahmet Atasoy ★ Cihan Alptekin

Ömer Ayna

